

Dragi colegi, parteneri, prieteni!

Sărbătorile de iarnă se apropie cu pași repezi, iar Noul An pare că deja ne bate la ușă nerăbdător. În aceste zile sfinte ne îndreptăm gândurile spre cei dragi nouă, spre cei care ne-au fost alături în anul ce se încheie, dar și spre cei care sunt aflați în nevoie. Este momentul în care privim cu și mai multă încredere și speranță spre anul ce vine și spre viitor. Încheiem un an 2015 activ, presărat de realizări și provocări, cu momente dificile, dar și cu performanțe importante. Este un prilej bun de reflecție asupra activităților realizate împreună, de culegere a roadelor muncii noastre și de continuare a obiectivelor propuse.

Anul 2015 se încheie pentru Federația noastră cu rezultate importante, cu strategii perfecționate, dar și cu o nouă viziune. Împreună am clădit idei și tendințe noi în scopul promovării scopului nostru major de protecție socială a vârstnicilor, de incluziune socială și financiară a acestora. Îmi doresc ca în noul an să continuăm cu și mai multă

aspirație activitatea noastră, să ne propunem și să realizăm mai multe pentru vârstnicii noștri. Îmi exprim convingerea că împreună vom consolida statutul și poziția Federației în domeniul protecției vârstnicilor din România.

La cumpăna dintre ani, vă transmit întreaga recunoștință pentru contribuția adusă în cadrul Federației, cele mai bune gânduri și urări de sănătate.

Sărbători fericite!
La mulți ani!

Președintele Federației Naționale "OMENIA"
a C.A.R.P.-urilor din România

Inginer

Gheorghe CHIOARU

“Pensionarii reprezintă o forță formidabilă, nimeni n-ar crâcni în fața noastră”

mărturisește marele actor
ALEXANDRU ARȘINEL,
în exclusivitate pentru
revista “OMENIA”

Uneori comedia este arma cea mai subtilă și mai eficientă în lupta cu moravurile, cu minciuna, hoția, cu ridicolul sălbăticiei, iar cei care o mânuiesc merită toate aplauzele noastre. Este și cazul maestrului Alexandru Arșinel, actorul deplin și directorul Teatrului de Revistă “Constantin Tănase”. Asemeni ilustrului său înaintaș, al cărui nume îl poartă teatrul de revistă, domnul Alexandru Arșinel își dezvăluie în cadrul

unui interviu acordat în exclusivitate revistei noastre, o altă latură a personalității sale complexe. Ne-am obișnuit cu Alexandru Arșinel – actorul! Pus mereu pe glume, un remediu perfect pentru starea de lucruri actuală. Noi, în cele ce urmează, vă prezentăm omul Alexandru Arșinel. Omul căruia nu-i este indiferentă soarta țării sale, a vârstnicilor ei, a viitorului pe care trebuie să-l clădim pentru copiii și nepoții noștri.

Maestre Alexandru Arșinel, cât de lung a fost drumul de la Dolhasca și până pe Calea Victoriei?

A fost un drum lung, foarte lung, în primul rând impvizibil, pentru că n-am știut că o să-l străbat. Totul a venit prin acumularea multor întâmplări și factori. A fost un destin condus, probabil, de o mână nevăzută, un destin condus de evenimentele prin care am trecut, întâmplări care mi-au purtat pașii cu sau fără voia mea, prin diferite locuri,

am întâmpinat fel și fel de obstacole... și așa m-am trezit, deodată, la o școală care, până la urmă, avea să mă aducă pe Calea Victoriei. Am terminat Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică “Ion Luca Caragiale” din București, în 1962, după care am fost repartizat la Târgu Mureș împreună cu majoritatea colegilor promoției mele. Îi amintesc aici pe Constatin Diplan, Camelia Zorlescu, Harry Baranga, Ion Ficuțeanu și mulți alții. Acolo am înființat secția română a Teatrului Maghiar de Stat din Târgu Mureș. Întors în

București, în 1964, m-am trezit în fața unui teatru... și așa am ajuns pe Calea Victoriei. Imaginea aceasta este simbolică pentru mine: drumul unui copil din Dolhasca, care a trecut prin toate vicisitudinile vremurilor în care a trăit și a reușit prin muncă și prin forțele proprii, prin noroc și poate și un pic de talent să ajungă pe Calea Victoriei nr. 33.

Maestre Arșinel, de ce teatrul de revistă?

Tot printr-o întâmplare. Cum vă spuneam, în 1964 am venit în București, la doi ani

după ce am terminat facultatea, iar Teatrul "Constantin Tănase" a fost singurul teatru care avea concurs și am zis că pentru un an de zile pot să vin aici, pentru ca după aceea, când se ivește ocazia, să mă transfer în altă parte. Pe atunci era foarte greu să intri și să rămâi în București, dacă nu aveai buletin, nu aveai serviciu. Dar, am rămas! Am prins drag de acest gen de teatru și nu am mai plecat, nici atunci când am obținut un succes foarte mare la Teatrul Național cu personajul Prisăcări, din piesa "Ploșnița" de V. Maivovskii. Atunci când maestrul Radu Beligan "m-a invitat să traversez strada", n-am putut renunța la acest teatru atât de minunat și de românesc. Au trecut de atunci 51 de ani...

Cum se împacă vocația și cariera de artist cu cea de manager de teatru?

Să știți că diferența e foarte mică. În loc să locuiesc acasă, locuiesc la teatru. Adică, mi-am luat gândul că trebuie să mai ajung și pe acolo, poate doar așa seara, să mă culc. Mi-a plăcut să stau în teatru, în "casa" asta mi-a plăcut să-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala, să mă implic în toate nevoile teatrului de revistă, pentru că, în general, dintotdeauna teatrul a fost bântuit de nevoi. Toate teatrele, nu numai cel în care lucrez eu, și pot să vă spun că nu mi-a fost foarte greu, moștenind de la tata și de la mama un dezvoltat simț gospodăresc. Mereu am văzut ce nu merge sau ce ar putea să

nu meargă, mai repede decât alții. Și, tot băgându-mă așa, la un moment dat, n-am mai putut să refuz conducerea teatrului, care mi se tot oferise de câteva ori. Dar, când am văzut că s-au "pornit" să desființeze Grădina Boema, că ni se ia sediul de pe Batiștei, sala Victoria, mai aveam sala Savoy și Grădina de Vară Herăstrău într-o stare jalnică... Așa că am acceptat acest post și m-am implicat, iar acum avem aici, la Savoy, una dintre cele mai frumoase săli, în Herăstrău, la fel. Cât timp sediul de aici a fost în renovare, noi am jucat în Centrul Vechi, la Rapsodia. În starea în care era acea sală nu se putea juca, așa că tot noi am reparat-o și i-am redat strălucirea.

Dacă ar trebui să faceți un bilanț al activității dumneavoastră de manager, cu bune și cu rele, cum ar arăta?

Pentru ce n-am reușit să fac nu sunt eu de vină, pentru că am cerut să fac. Ce am reușit să fac se poate vedea. De multe ori am găsit bunăvoință din partea șefilor noștri, mă refer la primarii Bucureștiului, pe care i-am prins de-a lungul anilor de când am fost și sunt manager. De unii am fost sprijinit mai mult, de alții mai puțin, iar câțiva, la un moment dat, își dădeau seama că sunt prea des la ei în birou și îmi spuneau: "Mai lasă-mă în pace, iarăși ai venit?" Nu am inventat eu probleme, de fiecare dată s-a dovedit că n-am cerut degeaba. Consolidarea acestei clădiri în care funcționează

Teatrul de Revistă "Constantin Tănase" nu s-ar fi făcut fără insistențele mele. La primul cutremur mai puternic clădirea s-ar fi prăbușit peste public!

Ce bucurii și ce regrete ați adunat în întreaga dumneavoastră activitate pe scenă și nu numai?

Bucurii am avut multe, pentru că am avut enorm de multe întâlniri cu publicul. De fapt, e partea cea mai frumoasă, mai curată, mai nepoluată în relațiile mele cu lumea exterioară. În particular, am întâlnit oameni minunați, cel puțin în ultimii ani, cu operațiile pe care le-am avut. Am descoperit adevărata față a medicinei românești, avem doctori extraordinari. Faptul că m-au pus pe picioare, operațiile, dintre care una cel puțin capitală, mi-au schimbat total percepția. Am întâlnit și oameni cu caractere mizerabile, care au inventat multe povești neadevărate pe seama mea, căroră odată aruncate pe piață cu greu le mai faci față. Aceste povești, chiar dacă se dovedesc că sunt niște porcării, nu ai cum să le mai îndrepti. Oricât m-aș da eu zmeu și aș afirma că puțin îmi pasă, nu e adevărat, mă afectează, mai ales când încerci într-un fel sau altul să îți faci bilanțul și să te întrebi cu ce te desparti de această lume. Ce am făcut eu, ce am realizat? Sigur că am realizat lucruri minunate: am o familie, am copii, am nepoți, un teatru în care lumea întreabă la casa de bilete dacă joacă Arșinel. Revin

Pe scenă, alături de stelele teatrului "Constantin Tănase", Alexandru Lulescu, Adriana Trandafir, Stela Popescu, Vasile Moraru, Cristina Stamate

și spun că acești "murdăraci" fac foarte rău societății românești și așa destul de rănită și umilită de cei care au furat de au stins.

....Un discurs dur, domnule Arșinel. Aveți în acest sens un mesaj de transmis românilor?

Poporul român a fost întotdeauna răbdător! Să nu mai fie răbdător, să nu mai accepte umilința, iar românii să se lupte pentru crezul lor, să se lupte nu la modul brutal, au la îndemână multe mijloace ca să corecteze societatea. Să nu-i mai ierte pe aceia care îi trădează, să nu-i mai voteze a doua oară, să încerce să curățe această societate... Am văzut toate marile uzine ale României pe timpul

lui Ceaușescu, am jucat în ele, jucam pentru că asta era menirea noastră, pe ghergheturi, pe strunguri, am văzut o industrie uriașă. Am revăzut-o acum, după 1989, rasă de pe fața pământului, furată metru cu metru. Am fi putut trăi de zece ori mai bine dacă am fi fost mai vigilenți. Ne-a trăznit Revoluția aia și ne-a amețit pe toți. Ne-am mulțumit cu niște salarii gratuite la început, că nu munceam, dar salariul îl primeam. Șmecherie comunistă! Și, ne-am trezit, la un moment dat, că suntem în fundul gol. Îmi pare rău pentru țara asta pe care o iubesc enorm. Pentru țara aceasta aproape mi-am obligat copii să rămână aici, să muncească aici. Câteodată am sentimentul că am făcut rău.

Dar, asta e viața! Să tragă și ei cum am tras și eu: de la Dolhasca până pe calea Victoriei!

Domnule Alexandu Arșinel, sunteți un bun exemplu de om activ! Ce sfat le dați persoanelor vârstnice, care odată ieșite la pensie se rup de orice fel de activitate, se plafonează. Cum să îmbătrânească activ? Unul din obiectivele majore ale Federației Naționale "OMENIA" a Caselor de Ajutor Reciproc din România este și acest deziderat...

Da, sunt un om activ, la cei 76 de ani ai mei. Dacă veneai la șase jumătate dimineața mă găseai aici. Eu și cu por-

tarii deschidem teatrul. Cât despre pensionari, ei trebuie să realizeze ce forță umană reprezintă lumea pensionarilor. Dacă s-ar organiza, și-ar impune punctele de vedere. Persoanele vârstnice trebuie să-și aleagă în frunte oameni care să se bată cu adevărat pentru ei, nu să mimeze că se luptă pentru pensionari. Ei reprezintă o forță formidabilă. Știți ce înseamnă un million de pensionari din cei cinci milioane câți suntem? N-ar crâcni unul în fața noastră, a pensionarilor. Să nu se resemneze! Știți câte s-ar putea face pentru ei, câte case de odihnă, sanatorii etc.? I-am obligat pe guvernanți, pentru că reprezentăm o forță votantă și determinantă. Asta ar trebui să facă, să lupte. Să lăsăm Cișmigiul, sau dacă ne adunăm în Cișmigiul, să ne punem la punct niște planuri de atac în care nu cerem mult, dar cerem să trăim civilizat și demn. De ce nu ies eu la pensie și mulți ca mine muncesc: pentru că au copii, au nepoți, care nu au din ce să trăiască, nu au casă, nu au serviciu. Pensionari, nu vă lăsați cumpărați!

Cum stăm cu solidaritatea între generații. Mai există așa ceva în societatea românească?

Nu cred că mai suntem solidari pe fondul actual în care mizeria bântuie, când invidia a căpătat dimensiuni mari, asta se întâmplă din cauza sărăciei... Oamenii nu se mai privesc cu compasiune. Noi, între noi, generația noastră, unii au făcut averi, alții au rămas

săraci. Ce trebuie să urmărim însă este ca să nu pierdem generația tânără. Noi investim în ei, în tineri, îi trimitem și îi ținem în școli, iar într-o zi dispar. Te iau, te îmbrățișează și pleacă! Nu știu dacă e bine pentru țara asta!

Maestre Alexandu Arșinel, la un total de 5,3 milioane de pensionari, aproximativ 2,3 milioane au pensie sub 800 de lei. Se poate trăi cu acești bani?

Da, se poate. Dacă ei trăiesc înseamnă că se poate. Problema este cum se trăiește cu acești bani? Acești oameni nu mai au liniștea zilei de mâine, nu se pot relaxa o clipă. Imaginați-vă un dialog: "Draga mea, hai să mergem la un film sau la un spectacol de teatru". Apoi stă și socotește transportul, metroul, două bilete..."N-ar fi mai bine să luăm un kilogram de carne?" Asta este situația acestor pensionari. Sper doar că frecușul dintre opoziție și putere să nu ducă la puseuri de mizerie mult mai mari, mai ales că suntem o țară foarte vizată de primejdii.

Este și cazul artiștilor pensionari, care ne-au bucurat o viață întreagă, iar acum sunt pierduți în uitare și în sărăcie...

Aici societatea ar trebui... Ah, dar câte n-ar trebui societatea să facă, ar trebui să-i apere pe artiști. Ei au reprezentat niște repere. Lumea se uită la artiști, nu trebuie să-i lași

să umble cu hainele peticite, trebuie să-i ajuți să-și mențină cât de cât moralul și mândria. Foarte puțin se face pentru acești oameni. Chiar și noi, UNITER-ul și celelalte asociații suntem un pic prea egoiști. Ne-am dat seama de pericolul care ne paște odată ajunși la pensie și tragem mai mult pentru noi. Dar, de multe ori suntem folosiți precum carne de tun în alegeri, pentru propagandă. Ne pupăm cu toți politicienii, ne iubim, primim și o friptură, un cozonac și după aia uită de noi.

Un gând despre partenerii dumneavoastră de scenă și despre viitor...

Partenerii mei de scenă sunt toți, de la mașiniști, recuziter, electrician și până la omul de lângă tine cu care apari în fața publicului, lângă care ai trăit și ai jucat o viață întreagă. Partenerul meu este marele public! Nici nu vă dați seama câtă dragoste, prietenie, câtă atenție sub formă de gesturi, atingeri, primim în lumea asta. După 1989 am fost invitați în mai toate comunitățile românești pe toate meridianele. Din Canada până în Australia, Africa de Sud, America Latină, în toată Europa. Asta înseamnă când ai alături de tine un partener de nădejde, solid, care nu te trădează niciodată. De aceea, eu, ca director, trebuie să pregătesc un nou proiect de management pentru următorii ani. Îmi doresc foarte mult să readuc în practica teatrului de revistă conceptul "Români pentru români".

**Jurnalist
Ionuț CRIVĂȚ**

Adunarea Generală AGE a lansat un apel pentru o abordare bazată pe drepturile omului în garantarea demnității persoanelor vârstnice

Deși persoanele vârstnice reprezintă singurul grup protejat în mod specific de Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene (articolul 25), acestea nu reprezintă încă obiectul unei priorități specifice a politicii UE, nici în ceea ce privește acțiunile interne, nici în cele externe, se arată în comunicatul de presă al Platformei AGE.

Răspunsul predominant al politicilor la schimbările demografice a fost orientat până acum spre punerea în aplicare a măsurilor de austeritate / reducerile bugetare - accelerat și susținut prin reformele semestrului european. Drepturile persoanelor vârstnice devin astfel din ce în ce mai puțin vizibile în țările Uniunii Europene.

Plecând de la acest context, în cele 3 zile de evenimente desfășurate în perioada 18-20 noiembrie 2015, la care au participat reprezentanții organizațiilor de persoane vârstnice afiliate Platformei AGE, membri ai Parlamentului European, reprezentanți ai Comisiei Europene, ai mediului academic, dar și ai industriei, au fost dezbătute modalități adecvate de protecție pentru asigurarea unei bătrâneți demne.

Președintele Federației Naționale „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România a reprezentat cele 137 de organizații membre la Adunarea Generală și a invitat celelalte organizații participante să ne cunoască activitatea pentru o colaborare viitoare în sprijinul persoanelor vârstnice. În acest sens, a fost lansată prezentarea generală a Federației Naționale „OMENIA”, prima publicație de acest tip realizată în limba engleză.

În ziua de 18 noiembrie 2015, Platforma AGE, în colaborare cu Federația Italiană de Whushu Kung Fu, și cu suportul grupurilor politice din Parlamentul European, au organizat un eveniment cocktail la Parlamentul European pentru promovarea sportului la vârstă a treia, cu o demonstrație interactivă de Thai Chi. La eveniment au fost prezenți mai mulți membri ai Parlamentului European. Van Nistelrooi, membru al Parlamentului European și Coodonator al Intergrupului privind Îmbătrânirea Activă, a subliniat că activitatea fizică este parte a unei îmbătrâniri active și a menționat că există dovezi științifice care evidențiază beneficiile pentru sănătate ale acesteia. Reducerea

riscului de a dezvolta boli cronice și îmbunătățirea funcțiilor cognitive sunt doar câteva dintre aceste beneficii.

Ziua de 19 noiembrie a oferit prilejul reprezentanților asociațiilor de vârstnici, membre ale Platformei AGE, să își exprime opinia referitor la activitatea AGE de la ultima Adunare Generală, și de a elabora strategia, care va ghida acțiunea Platformei, la nivel european și național.

Tot în cadrul evenimentului a fost elaborat un document strategic intitulat „**Spre o mai bună recunoaștere și respect pentru drepturile persoanelor vârstnice în Uniunea Europeană**”, care reprezintă declarația finală a Adunării Generale.

Documentul sintetizează recomandările membrilor AGE pentru instituțiile europene, Statele Membre, autoritățile locale și regionale de a se capacita în promovarea și asigurarea drepturilor persoanelor vârstnice. Deși se recunoaște importanța cooperării cu factorii de decizie de la nivelul UE și de la nivel național, AGE îndeamnă ca acestea să ofere suport pentru mecanisme transparente de implicare a

societății civile în elaborarea politicilor publice, pentru a se adresa realității complexe mediului în care trăiește vârstnicul și de a:

- aplica cadrele legale existente și de a monitoriza impactul acestora asupra persoanelor vârstnice;
- întări cadrele legale pentru o mai bună protecție a drepturilor persoanelor vârstnice și a elimina discriminarea pe criteriul vârstei;
- recunoaște drepturile persoanelor vârstnice și a se asigura că acestea stau la baza economiei de argint pentru a garanta că potențialul de inovare este utilizat în a veni în sprijinul nevoilor specifice ale unei populații în îmbătrânire.

Documentul atrage atenția asupra unor tendințe im-

portante în ceea ce privește disparitățile privind drepturile persoanelor vârstnice pe teritoriul Uniunii Europene. Primul se referă la **investițiile neadecvate în bunuri și servicii de interes general**, situație care crează presiune pentru vârstnici și familiile acestora, și evidențiază neajunsurile pensiilor care sunt cu mult sub pragul celor care s-ar putea numi decente în multe țări europene. O altă tendință se referă la inegalitățile sociale care persistă printre persoanele vârstnice, cum ar fi concentrarea sărăciei printre femeile în vârstă, cei care locuiesc în chirie, persoanele cu boli degenerative și persoanele cu dizabilități – grupuri specifice care deja întâlneau bariere în accesul la sistemele de protecție socială. Creșterea

șomajului de lungă durată printre lucrătorii în vârstă va duce în același timp la creșterea riscului de sărăcie la vârsta pensionării.

În plus, îmbătrânirea populației nu reprezintă numai provocări pentru guvernele naționale în termeni de asigurare a unor pensii adecvate sau furniza-

rea de servicii de sănătate la prețuri accesibile și de calitate, vârstnicii fiind de asemenea, o resursă bogată de cunoștințe, experiență și suport social. Acest lucru poate fi benefic pentru sectorul afacerilor, având oportunitatea de a-și dezvolta investițiile vizând ca grup țintă persoanele vârstnice.

Nu în ultimul rând, reprezentanții celor peste 40 de milioane de seniori din cadrul Platformei AGE și-au exprimat viziunea comună a unei societăți incluzive pentru toate vârstele, o societate bazată pe drepturi egale, în care justiția socială și economică să fie garantată pentru toate generațiile.

**Sociolog
Ionuț ARDELEANU**

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Proiect finanțat prin granturile SEE 2009-2014, în cadrul Fondului ONG în România

Sesiunea de instruire „Buna guvernare” din cadrul proiectului Vârsta a treia – prioritate pe agenda publică

Evenimentele din cadrul proiectului **Vârsta a treia – prioritate pe agenda publică** au continuat, buna guvernare fiind tema centrală a sesiunii de instruire la care au participat membrii Comitetului Director și ai Secretariatului general al Federației Naționale „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România.

Evenimentul s-a desfășurat pe parcursul a trei zile, respectiv 23-25 septembrie a.c., în Sala de Conferințe a Colegiului Economic Viilor din Sectorul 5. Dana Nicolescu și Marilena Iliescu de la Opportunity Associates Romania au fost și de această dată trainereii sesiunii de instruire. Opportunity Associates Romania

este una dintre cele mai vechi organizații ale societății civile din țara noastră, fiind în același timp organizația cu cea mai amplă activitate de instruire.

Proiectul „Vârsta a treia – prioritate pe agenda publică” își propune, în primă fază, dezvoltarea capacității de advocacy și management al leadership-ului Federației Naționale „OME-

NIA” a C.A.R.P-urilor din România, iar mai apoi creșterea capacității de implicare a celor 137 de asociații în cadrul Federației, cu un număr de peste 1.400.000 membri, la nivelul întregii țării. Totodată, proiectul își propune să promoveze intrarea pe agenda publică a unor teme specifice problematicei complexe a serviciilor pentru vârsta a treia, domeniul de politică publică sever neglijat în ultimii 25 de ani în România.

Astfel, pe durata a trei zile am explorat buna guvernare la nivel organizațional, principiile sale și modul în care reprezentanții vârstnicilor se pot implica în elaborarea politicilor publice, în cazul nostru Federația Națională „OMENIA”, cea mai mare organizație din România, cum de altfel afirma Dana Nicolescu, completând: „Se poate scrie un manual al activității dumneavoastră, pentru că sunteți un model de funcționare, un studiu de caz”.

Instruirea a debutat cu mesajul de bun venit adresat de președintele Federației Naționale OMENIA”. Ulterior, membrii Comitetului Director au completat câte un chestionar privind activitatea desfășurată în cadrul Federației și proble-

mele de politică publică prioritară pe agenda organizației. Această activitate face parte din componenta de cercetare și asistență oferită de Institutul de Cercetare a Calității Vieții pentru elaborarea Strategiei de Advocacy a Federației Naționale OMENIA”.

Buna guvernare a unei organizații este esențială pentru respectarea regulilor și egalitate, furnizarea de servicii, responsabilitatea în folosirea puterii, dar și protejarea drepturilor și libertăților, precum și pentru menținerea unei structuri organizaționale în care fiecare persoană să poată contribui la găsirea unor soluții inovative la problemele comune. Buna guvernare se mai referă și la administrarea onestă, eficientă și transparentă a organizației

pentru îndeplinirea unor obiective bine definite și se bazează pe principii precum responsabilitate, eficacitate și eficiență, integritate și imparțialitate.

Proiectul este finanțat prin granturile SEE 2009 - 2014, în cadrul Fondului ONG în România - Componenta 5 Dezvoltarea capacității ONG-urilor. Rețele și coalitii - Subcomponenta 5.1. Sprijin pentru coalitii și rețele la nivel regional național și pentru think tank-uri, Operator FOND ONG – Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile. Perioada de implementare a proiectului: 1 martie 2015 - 30 aprilie 2016, pe o perioadă de 14 luni. Bugetul proiectului este de 103.743,00 euro (cofinanțare 29.430,00 euro C.A.R.P. „OMENIA” București).

Sociolog
Ionuț ARDELEANU

Pentru informații oficiale despre granturile SEE și norvegiene accesați www.eeagrants.org și www.fondong.fdsc.ro. Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a granturilor SEE 2009-2014

EU Commission: Older women more at risk of poverty

The European Commission has released data on the gender gap in the risk of poverty in old age. While poverty rates among men and women do not differ much during working life, the difference increases after age 65, and even more so after age 75. Reasons for this are life-long differences in pay and working time, different pension ages for men and women, and the fact that more older women live alone.

The European Commission quotes the main reasons lying behind the gender pension gap, currently standing at 40%. The Commission refers to segregation of women in less-remunerated job profiles, the additional time women spend for caring for children and other family members leading to a higher share of part-time work and career interruptions taken by women. To counterbalance these effects, the Commission recommends compensation mechanisms within pension systems that should safeguard older women from falling into poverty: credits for care periods, minimum pensions and survivor's benefits.

AGE Platform Europe has been warning for a long time that women face a higher risk of poverty in the future. The Commission and member states should use the momentum generated by the Latvian presidency's Council conclusions on the gender pension gap and the 2015 pension adequacy report to take concrete actions and safeguard the standard of living of older women in the future.

AGE Platform Europe

<http://www.age-platform.eu/lastest-news-en-gb-6-1-2/2818-eu-commission-older-women-more-at-risk-of-poverty>

Comisia UE: femeile în vârstă, mult mai expuse riscului de sărăcie

Comisia Europeană a lansat date privind diferențele de gen în ceea ce privește riscul de sărăcie la bătrânețe. În timp ce rata sărăciei în rândul bărbaților și femeilor nu diferă cu mult în timpul vieții active, diferența crește după vârsta de 65 de ani, și chiar mai mult după vârsta de 75. Cauzele care stau la baza acestui fenomen sunt diferențe de salarizare și de timp de lucru, vârste diferite de pensionare pentru bărbați și femei, și faptul că din ce în ce mai multe femei vârstnice locuiesc singure.

Comisia Europeană expune principalele motive care stau în spatele diferențelor de pensii între femei și bărbați, acestea situându-se în prezent la 40%. Comisia menționează segregarea femeilor în locuri de muncă slab remunerate, timpul suplimentar pe care femeile îl petrec pentru îngrijirea copiilor și a altor membri ai familiei, care conduc la o pondere mai mare de muncă tip part-time în rândul femeilor și la întreruperi din timpul carierei. Pentru a contrabalansa aceste efecte, Comisia recomandă mecanisme de compensare în cadrul sistemelor de pensii care ar trebui să protejeze femeile de sărăcie: credite pentru perioade de îngrijire, pensii minime și beneficii de urmaș.

AGE Platform Europe a lansat pentru o lungă perioadă de timp semnale cu privire la riscul mare de sărăcie în rândul femeilor, pe viitor. Statele membre și Comisia ar trebui să folosească impulsul generat de concluziile președinției letone a Consiliului cu privire la diferențele de pensii între femei și bărbați, precum și de cele ale raportului pe anul 2015 privind pensiile, pentru a se lua măsuri concrete pe viitor în protejarea nivelului de trai al femeilor în vârstă.

Strategia UE privind Schimbările Demografice

Federația Națională „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România, membră a Platformei AGE Europe, supune atenției publice Strategia privind Schimbările Demografice, document de politică publică realizat în cadrul Platformei, cu scopul de a mobiliza actorii locali și regionali în dezvoltarea unor medii care

să susțină îmbătrânirea activă și sănătoasă de a crește oportunitățile pentru o viață independentă a persoanelor vârstnice și de a promova o societate incluzivă pentru toate vârstele.

Strategia va fi lansată pe 7 Decembrie 2015, în cadrul unui eveniment găzduit de către Comitetul Regiunilor, cu sprijinul Comisiei Europene.

“Strategia UE privind Schimbările Demografice – Includerea potențialului populației vârstnice a Europei”

În contextul schimbărilor politice majore petrecute în anul 2014, Uniunea Europeană, împreună cu Statele Membre, au o oportunitate istorică de a profita de potențialul segmentului populației în vârstă, cu scopul îmbunătățirii creșterii economice, sprijinirii justiției, coeziunii sociale și consolidarea drepturilor tuturor generațiilor. Cele două provocări majore la care trebuie să le facă față Europa sunt schimbările demografice și cele climatice. Acestea sunt, de asemenea, și două domenii de vaste oportunități de creștere economică, inovație și justiție socială ce pot fi dezvoltate în deceniul care urmează.

Membrii Platformei AGE Europe întruniți în cadrul Adu-

nării Generale 2014, cer Comisiei Europene, Consiliului Europei și, individual Statelor Membre, să adopte o Strategie a UE privind Schimbările Demografice, pe baza articolului 25 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, pentru asigurarea drepturilor persoanelor vârstnice.

De ce Strategia UE privind Schimbările Demografice de a include populația în vârstă și de a gestiona provocările socio-economice?

O Strategie a Uniunii Europene privind Schimbările Demografice este necesară pentru a întări respectul față de drepturile fundamentale ale persoanelor în vârstă.

În ciuda progreselor înre-

gistrate în ultimul deceniu, discriminarea pe criteriu de vârstă rămâne o problemă în unele state membre, iar îmbătrânirea accelerată crează serioase probleme pentru oamenii în vârstă și conduce la injustiție. În timp ce Uniunea Europeană a adoptat strategii cuprinzătoare pentru a aborda discriminarea în alte domenii, de exemplu prin Strategia Europeană pentru Persoanele cu Dizabilități și Cadrul UE privind persoanele de etnie romă, politicile care promovează egalitatea pe criteriul vârstă rămân fragmentate, conducând la diferite deficiențe, inclusiv discriminarea în funcție de vârstă, în toate domeniile vieții persoanelor vârstnice, inclusiv pe piața muncii. De aceea, este

nevoie de o abordare cuprinzătoare și coordonată privind drepturile fundamentale ale persoanelor vârstnice care să asigure coerența politicilor și sinergii între inițiativele luate la diferite niveluri.

Dintr-o perspectivă socio-economică, accelerarea fenomenului de îmbătrânire a populației va crește în continuare nevoia stringentă de a îmbunătăți egalitatea de vârste și de a satisface nevoile specifice ale generațiilor actuale și viitoare de persoane în vârstă. Acest lucru presupune ca factorii de decizie și toate părțile implicate relevante să își asume responsabilitatea colectivă, în proiectarea de noi moduri de organizare a societăților noastre pentru a asigura un viitor mai bun și mai sustenabil pentru întreaga populație și toate grupurile de vârste, în toate domeniile vieții, pentru a face față crizei economice și sociale în desfășurare. Cooperarea și solidaritatea între generații este esențială, în acest sens, pentru a asigura că fiecare beneficiază, în mod egal, de progresele economice și sociale.

Revizuirea, la jumătatea perioadei de implementare, a Strategiei Europa 2020, oferă oportunitatea de a întări sinergiile dintre obiectivele economice și cele sociale, astfel încât nevoile populațiilor noastre în îmbătrânire să fie satisfăcute în mod durabil și echitabil, pentru toate generațiile, și să asigure egalitatea de șanse în-

tre bărbați și femei.

Obiective generale pentru o strategie a UE privind Schimbările Demografice

Având în vedere o abordare bazată pe drepturi, Strategia privind Schimbările Demografice va contribui, în special, la:

Abordarea invizibilității drepturilor persoanelor vârstnice în procesele de decizie politică la nivel național și al UE și să contribuie la o discuție transversală despre ceea ce ar trebui să facă UE pentru a promova și proteja drepturile persoanelor vârstnice, și la îmbunătățirea realităților sociale și condițiilor economice ale acestora.

Includerea și facilitarea accesului persoanelor în vârstă de a participa în societate ca deținători de drepturi, cetățeni și consumatori, de a îmbătrâni într-o mai bună stare de sănătate fizică și mentală, de a lucra pentru o perioadă mai lungă cu mai multe facilități de formare și condiții de muncă adaptate lor, de a trăi în mod independent la domiciliu și de a se bucura de viață, demnitate și o calitate bună a vieții la bătrânețe – acest lucru ar trebui să ajute la rândul său la scăderea presiunii dependenței vârstnicilor asupra bugetelor publice;

Transformarea într-un vector de creștere economică, în special prin ajutarea Statelor Membre, autorităților publice ale acestora, lumii academi-

ce și din domeniul cercetării, precum și al industriei, pentru a-și adapta produsele și serviciile lor la nevoile unei populații aflate într-un ritm rapid de îmbătrânire; De exemplu, prin crearea de medii prietenoase pentru toate vârstele, promovarea soluțiilor inovative, care să genereze creștere de durată, echitabilă pentru toate generațiile.

Construirea de sinergii și coordonarea între politicile UE și cele internaționale privind îmbătrânirea, prin includerea drepturilor persoanelor în vârstă în toate politicile relevante ale UE și în conformitate cu pachetul de bază non-discriminare a Agendei Sociale a UE, Strategia Europa 2020, Strategia Europeană pentru Persoanele cu Dizabilități 2010-2020 și Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, în ceea ce privește persoanele vârstnice.

Creșterea solidarității între generații, prin mobilizarea unei coaliții largi de părți interesate, la nivel local, național și european, axată pe identificarea unor noi posibilități de noi soluții politice pornind de la o perspectivă a cursului vieții și o abordare „croită” pentru toți, de care vor beneficia tineri și bătrâni, sănătoși și vulnerabili.

(va urma)

Continuarea acestui material se va edita în numărul 1 al revistei din anul 2016

2015, anul cu cele mai mari realizări din istoria C.A.R.P. Suceava!

C.A.R. Pensionari Suceava vine cu realizări frumoase la împlinirea celor 25 de ani de la înființarea Federației Naționale "OMENIA". Consiliul Director a aprobat cu această ocazie ca pentru fiecare membru, cotizația plătită Federației să fie de 50 de bani, fiind virată pentru anul în curs.

Suceava este reședință și totodată cel mai mare oraș al județului Suceava, situată în Moldova, Bucovina. Orașul Suceava este amplasat în vecinătatea râului cu același nume și la intersecția a trei mari drumuri comerciale de importanță internațională: drumul Sucevei sau Drumul Mare, venind dinspre Câmpulung Moldovenesc și Bistrița, cel al Lembergului sau Liovului venind dinspre Cernăuți (astăzi Ucraina), și cel Moldovenesc care ducea în sud spre Muntenia. Astăzi: E576 și E85.

Municipiul Suceava se numără printre cele mai vechi și mai importante așezări ale României. Timp de peste patru secole (1359-1775) a făcut parte din Principatul Moldova, dintre care peste două secole a fost reședință principală (capitală), iar între 1775-1918, în urma jafului teritorial Austriac, a devenit oraș al Imperiului Austriac (pământurile coroanei Regatul Galiției și Lodomeriei și Ducatul Bucovinei).

**Președintele
CEZAR TELESCU**

Suceava, din cele mai vechi timpuri și până azi

Condițiile favorabile de habitat din bazinul mijlociu al Sucevei au determinat populația timpurie a zonei. În anul 1976 s-au descoperit, în apropierea Sucevei, unelte de silex care dovedesc locuirea teraselor de pe dreapta râului în perioada paleoliticului mijlociu și superior (circa 100.000 - 10.000 î.e.n.). Prima mare cultură neolitică de tipul Starčevo-Criș (circa 5.000 î.e.n.) a fost atestată în anul 1967 pe malul pârâului Cacaina (Cetății). Urmele culturii Cucuteni găsite la cetatea de Scaun, Șipot, Curtea Domnească, dovedesc că la sfârșitul mileniului al II-lea î.e.n., teritoriul de azi al Sucevei, a cunoscut o densitate demografică considerabilă. Epoca bronzului (2.000-1.200 î.e.n.) este de asemenea reprezentată printr-o serie de descoperiri la Curtea Domnească sau la Siliștea Șcheii

**Contabil șef
Ana Negru**

(obiecte de bronz, de piatră și os). Continuitatea locuirii pe aceste zone este dovedită și de alte descoperiri din epoca fierului (ceramică), din perioada stăpânirii romane (secolul II-III e.n., locuințe, vetre și cuptoare de ars vase).

Astăzi, Suceava este cel mai important oraș din nord-estul României și are în jur de 110.000 de locuitori.

Cine suntem noi

C.A.R. Pensionari Suceava, asociație cu caracter privat, de caritate, apolitică, non-profit, de înțajutorare și protecție socială a membrilor săi, a luat ființă la data de 02.07.1952, prin voința unui număr de 114 membri fondatori.

În prezent, își desfășoară activitatea în Municipiul Suceava, având sediul proprietate personală, în strada Sublocotenent Alexandru Ienceanu, nr. 5, bl. 5, sc. B, ap.1-2 și puncte de lucru în localități urbane și rurale, în-

lucru, cu scopul de a-i scuti de unele costuri legate de deplasare.

În Adunarea Generală din 5 Mai 2015, a fost ales Consiliul

Director format din: **domnul Cezar Telescu - Președinte, doamna Vasilica Constantinescu, domnul Gheorghe Timofte, domnul Mircea Andrieș și domnul Mircea Țicu – consilieri**, cât și Comisia de Cenzori formată din domnul Vasile Tcaciuc – președinte, domnul Gheorghe Mărginean și doamna Rodica Uriciuc – membri.

Noua echipă aleasă și-a propus să acorde prioritate realizării scopului prevăzut în Statut, de întraajutorare mutuală și protecție socială a membrilor C.A.R.P. prin diverse forme.

S-a trecut mai întâi la actualizarea statutului, revizuirea metodologiei și formularelor privind înscrierea de noi membri și acordarea împrumutu-

rilor, aplicarea procentului de dobândă la împrumuturi, acordarea de diverse ajutoare nerambursabile, cât și a prestărilor de servicii și activități culturale.

În anul 2014 s-au efectuat schimburi de experiență cu rezultate benefice pentru ambele părți la C.A.R. Pensionari în localitățile: Fălticeni, Câmpulung Moldovenesc, Roman, Târgu Neamț, Târgoviște, Pucioasa, Câmpina, Buhuși, Bârlad, Dorohoi, iar în 2015 C.A.R.P. "OMENIA" București, Rădăuți. La Congresul din 24.04.2015, **Președintele Cezar Telescu** a fost ales în Consiliul Director al Federației cu responsabilități pentru județele Suceava, Botoșani.

De asemenea, printre priorități a fost și introducerea unor

ființate începând cu anul 1973.

La Federația Națională „OMENIA” a Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România, a aderat în anul 1992 cu un număr de 13.180 de membri.

Începutul activității a fost destul de greu, după cum aflăm în documentele de arhivă, dar prin munca celor aleși în funcții, sprijiniți de colectivul de angajați, au reușit să imprime acestei asociații, un ritm de dezvoltare continuă.

Întrucât casa noastră, pe parcursul celor peste 63 de ani de activitate, a cunoscut un mare interes pentru mulți pensionari din diverse localități pentru a-și rezolva unele neajunsuri, conducerea s-a orientat în a deschide noi puncte de

avantaje membrilor din zona rurală, întrucât ocupă un procent de 45% din totalul membrilor.

În anul 2014, cât și în primele 7 luni ale anului 2015, activitatea Consiliului Director, și a angajaților, a contribuit la înregistrarea de rezultate deosebite la toți indicatorii numerici și economico-financiar.

La data de 31.07.2015, C.A.R.P. Suceava are în evidență un număr de 33.500 de membri, o creștere de 20.320 de când face parte din Federație, din care 18.600 numai în municipiul Suceava, grupați în trei puncte de lucru, iar 14.900 de membri în 35 de localități din județul Suceava și Botoșani.

Soldul cotizației este de 38.603.846 de lei, iar soldul împrumuturilor este de 45.270.640 de lei în luna Iulie 2015, când s-a înscris cu cele mai mari realizări din istoria C.A.R.P.-ului, astfel:

- 380 de membri noi înscriși;
- 2.059 de contracte de împrumut, onorate, cu valoarea de 7.864.702 de lei, cu o creștere mai mare cu 14% față de luna Iulie 2014.

Prin diminuarea procentului de dobândă la 7%, cei 2.059 de membri care au împrumutat, au beneficiat de ajutor bănesc, în medie de 52 de lei fiecare.

În perioada Mai 2014 - Iulie 2015, membrii asociației noastre au beneficiat de următoarele avantaje:

- diminuarea procentului de dobândă de la 8%/an cu 1/3 cotizație – la 7%/an cu 1/5 cotizație;
- menținerea acordării de bo-

nificație la soldul cotizației lunare, scutirea de a plăti contravaloarea imprimatelor și copierea documentelor necesare acordării unor drepturi;

- plata împrumuturilor într-un timp foarte scurt;
- restituirea dobânzii pentru împrumuturile achitate în avans;
- tarife reduse la prestări de servicii, de care în medie, lunar, beneficiază un număr de 1.400 de membri din zona urbană;
- gratuitate la testările de glicemie și tensiune pentru membrii din sectorul rural, acțiune introdusă în anul 2014, prin deplasarea asistenței la punctele de lucru, în baza unei programări;
- acordarea de ajutoare nerambursabile excepționale, membrilor în situații dificile;
- organizarea de mese festive, cu ocazia zilei de 1 Octombrie, Zilele Sucevei, Revelion, la care în data de 4 Ianuarie 2015 au participat un număr de 550 de membri;
- deschiderea a noi puncte de lucru, în 8 localități la solicitarea unor membri înscriși la Suceava, cu domiciliul în localitățile respective.

Contabila șefă, doamna Ana Negru, cu o vechime de peste 25 de ani, se implică permanent în îmbunătățirea activității casei și împreună cu colectivul de angajați, reușește operativ să aducă spre analiză Consiliului Director situațiile contabile pe baza cărora se pot lua noi decizii.

Deservirea membrilor C.A.R.P. este asigurată de un

colectiv de angajați, în număr de 62 de persoane, repartizate pe puncte de lucru și compartimente.

Pe lângă cele menționate, membrii casei se bucură de o atmosferă de colaborare, de înțelegerea și respectul pe care le oferă fiecare angajat la locul său de muncă.

Comisia de Cenzori veghează în permanență la respectarea legalității și a Hotărârilor Consiliului Director prin verificarea detaliată și riguroasă a tuturor documentelor întocmite, specifice casei.

La Adunarea Generală din mai 2015, domnul președinte Cezar Telescu, a propus spre aprobare, strategia de dezvoltare a C.A.R.P. Suceava prin:

- îmbunătățirea cadrului de funcționare și organizare;
- creșterea fondului pentru ajutoare nerambursabile prin donații și alte contribuții;
- consolidarea stabilității financiare a C.A.R.P.-ului;
- dotarea cu echipamente de lucru și programe pe calculator privind operațiunile de încasări și plăți la punctele de lucru rurale.

Utilizarea rațională a tuturor fondurilor, antrenarea personalului angajat pentru deservirea corespunzătoare a membrilor, acordarea drepturilor salariale colectivului de muncă, cât și asigurarea unei bune protecții sociale a membrilor asociației noastre sunt mereu în atenția Consiliului Director.

Președinte
Cezar TELESCU
Contabil șef
Ana NEGRU

Dunăre ce curgi la vale

Dunăre ce curgi la vale
De o vezi pe mândra-n cale
Spune-i, Dunăre, să vină
Că de dor inima-i plină.

De dorul mândrei și-al tău
Îmi arde sufletul meu,
Și nu-l pot stinge ușor
Numai cu al vostru dor.

Mândra mea de la Cazane
Pe malul Dunării doarme
În oglinda apei tale
O zăresc pe mândra-n cale.

Și-n oglinda din strâmtoare
Zăresc chip și-asemănare
Valurile se despică
Bat în mal și mândra strigă.

Stâncile-și înclină capul
Leagănă valul cu brațul
Legănă fagul și bradul
De răsună-n tot Banatul.

Moțul și tulnicul lui

Moțu-i tulnicar străvechi
Și ți-i drag să-l întâlnești
Când coboară de la munte
Cu ciubere și cu bute.

Din tulpina bradului
Și din creanga nucului
El dă ton cântecului
Și formă ciubărului.

Tulnicul îl ia în zor
Și îl duce la izvor
El își cântă dorul lui
Codrului și neamului.

Tulnicul și fluierul
Au dus faima neamului
Tulnicarii din Găina
Au dus faimă-n toată lumea.

Așteptăm moții cu drag
C-o doniță de vin ars
Cu ciubărul plin cu vin
Să-i cinstim pe toți când vin.

Petru Cârja, C.A.R.P. Moldova Nouă

OMENIA Ceas aniversar

“OMENIA” la români este cunoscută
Din vremea dacilor străbuni
Ajută-ți aproapele, fă-i viața respectată
Dumnezeu ne va răsplăti dacă suntem buni.

Cei buni îi ajută pe cei în nevoi
Așa este de când lumea și cuvântul
Generații ce vin mereu după noi
Pensionarilor țării le acordă respectul.

Omenia nu este în timp vremelnică
De la Dumnezeu este dată și binecuvântată
Pentru suflete curate și fără de pică
Este de-a pururi și cea neavizată.

Precum “OMENIA” a pensionarilor Federației
A caselor reciproce de ajutor din țară
În ființa de 25 de ani din generație în generație
Cu acuitate activitatea își desfășoară.

E timpul, aniversar să perpetuăm Federația
“OMENIA”
Cea care sprijină și îți este mereu speranță
Țara-i a noastră, scumpul pământ România
Suntem pensionari stăpâni, cu omenia pe viață!

Ec. Ion Grigorie
Președinte C.A.R.P. Lugoj
24.09.2015

De la BISTRIȚA, un gând de aleasă apreciere pentru „OMENIA”!

Federația Națională „OMENIA” a Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România a aniversat 25 de ani de existență, moment de o deosebită însemnătate pentru toate organizațiile membre ale acesteia. Pe parcursul acestor ani, Federația și-a consolidat activitatea și a devenit un pilon stabil în sfera protecției sociale persoanelor vârstnice și întrajutorării pensionarilor din România. Structura actuală s-a dezvoltat continuu și reunește, în prezent, 137 de case de ajutor reciproc ale pensionarilor și peste 1.400.000 de membri.

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Bistrița (C.A.R.P. Bistrița) s-a afiliat Federației Naționale „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România în anul 1995. Activitatea C.A.R.P. Bistrița a cunoscut o evoluție eficientă de-a lungul anilor sub atenta îndrumare a personalului compus din:

- Iustin Griga, Gheorghe Ostahie, Ochian Constantin-Patriciu – în calitate de Președinți ai C.A.R.P. Bistrița;
- Sultana Salvan, Maria Cocișiu – Consilieri;
- Ioan Birișiu – Președinte al Comisiei de Cenzori;
- Margareta Rusu – Cenzor;
- Florica Haidău – Secretară;
- Saveta Huciu – Contabil-șef;
- Lenuța Olinca – Contabil;
- Liliana-Gabriela Morozan – Casier și ulterior secretar.

În prezent, conducerea

Caselor de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Bistrița este asigurată de o echipă nou aleasă în urma Adunării Generale din data de 14 mai 2015 și compusă din: domnul Iorgu Haidău – în calitate de Președinte, domnul Traian Câmpean – în calitate de Vicepreședinte, Consilierii: Karoly-Attila Zoltan, Ana Harosa, Elena Șomfelean și Comisia de Cenzori: Ioan Birișiu (președinte) și Silvia Covriga. De asemenea, în asigurarea bunei desfășurări a activității Casei se implică și personalul angajat: secretar Liliana-Gabriela Morozan, contabil-șef Lenuța Olinca, contabil Ștefania-Voichița Huciu, casier Valeria-Dana Burzo.

Îndeplinirea obiectivelor stabilite prin Statut, prin Regulamentul de organizare și funcționare, prin Hotărârile adoptate de Adunările Generale, dar și atingerea scopului activităților s-au realizat printr-o coordonare eficientă a eforturilor personalului angajat.

C.A.R.P. Bistrița și-a cenșat toate acțiunile în scopul protecției și întrajutorării membrilor săi, peste 10.300, prin respectarea principiilor și drepturilor acestora, a încrederii acordate de membrii săi. Atât conducerea casei, cât și întregul personal au înțeles și au răspuns rapid nevoilor membrilor săi, constituindu-se un real suport pentru aceștia în depășirea situațiilor delicate

și soluționarea diverselor probleme cu care aceștia se confruntă.

În anul 2014, C.A.R.P. Bistrița a acordat 607 ajutoare nerambursabile membrilor aflați în situații de risc social ca urmare a solicitărilor scrise, a documentelor justificative și a anchetelor sociale.

De asemenea, s-au asigurat membrilor Casei ajutoare după cum urmează:

- Ajutoare de tratament - pentru un număr de 500 de membri (în cuantum de 29.970 de lei);
- Ajutoare financiare pentru obținerea de proteze dentare - pentru un număr de 40 de membri (în cuantum de 10.800 de lei);
- Ajutoare financiare pentru obținerea de proteze oculare - pentru un număr de 22 de membri (în cuantum de 4.400 de lei);
- Ajutoare financiare pentru obținerea de proteze auditive - pentru un număr de 8 membri (în cuantum de 1.800 de lei);
- Ajutoare financiare pentru obținerea de dispozitive și mijloace pentru deplasare - pentru un număr de 7 membri (în cuantum de 1.400 de lei);
- Ajutoare financiare pentru operație cord - pentru 1 membru (în cuantum de 200 de lei);
- Ajutoare financiare pentru nevoi speciale - pentru un număr de 29 de membri aflați

În situații deosebite (în cuantum de 9.000 de lei).

Tot în anul 2014, C.A.R.P. Bistrița a acordat ajutoare de deces pentru un număr de 311 membri, în cuantum de 295.190 de lei, restituindu-se și cotizațiile aferente de 303.494 de lei. Suma totală a ajutoarelor acordate este aproximativ egală cu cea a cotizațiilor și reprezintă un real avantaj pentru membrii Casei, persoane vârstnice.

Unul dintre obiectivele principale ale Consiliului Director l-a reprezentat realizarea integrală a bugetului de venituri și cheltuieli, care a înregistrat în anul 2014 o creștere de 20.304 de lei, comparativ cu anul anterior. Casa a realizat, de asemenea, venituri din dobânzile la împrumuturi (730.981 de lei), din contribuțiile lunare (466.045 de lei), din dobânzile obținute prin plasarea sumelor disponibile în condițiile legii la alte instituții bancare (77.639 lei), din taxa de înscriere (8.349 lei) și din alte surse (12.832 lei). Membrii au beneficiat în anul 2014 și de împrumuturi în valoare totală de 9.391.040 lei.

Printre prioritățile Casei s-au regăsit și atingerea, respectiv performanța indicatorilor economico-financiari aprobați de Adunările Generale prin transpunerea în practică a Hotărârilor adoptate în cadrul ședințelor lunare ale Consiliului

Director. Astfel, în ultimii 3 ani (2012, 2013, 2014), ca urmare a excedentelor bugetare atinse, C.A.R.P. Bistrița a acordat pentru prima dată bonificație la cotizațiile membrilor: 3% în 2012, 4% în 2013, respectiv 3.7% în 2014.

C.A.R.P. Bistrița a venit în sprijinul membrilor săi și prin dezvoltarea de activități cu caracter cultural, educativ, acestea fiind apreciate și înregistrând rezultate pozitive. Printre acțiunile întreprinse s-au regăsit: vizite turistice la: Complexul muzeal „Octavian Goga” de la Ciucea, Peștera Urșilor (Bihor), Transfăgărășanul, Cheile Bicazului, Maramureșul, Valea Mureșului, Muzeul și Sala Tradițiilor de la Școala de Aplicații „General Eremia Grigorescu” Sibiu, Catedrala Alba – Iulia (cu ceremonialul schimbării gărzilor), Mormântul Voievodului Mihai Viteazul de la Câmpia Turzii, Salinele –

Turda și Praid, Monumentul eroilor de la Oarba de Mureș cu depuneri de coroane, precum și la mănăstirile Moldovița, Sucevița, Putna, Izbuc, Prislop (Arsenie Boca), Criscior, Crișani, Dumbrava, Florești, Bîrsana și Izvorul Mureșului. Membrii Casei, pensionari cu venituri mici, au beneficiat anual de o excursie gratuită.

În acest an aniversar, atât pentru Federația Națională „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România la împlinirea celor 25 de ani de la înființare, cât și pentru C.A.R.P. Bistrița la împlinirea celor 61 de ani de existență, am confirmat faptul că împreună am realizat și am îndeplinit obiective importante în slujba pensionarilor, oferindu-le nu numai suport financiar, ci mai ales le-am dăruit sentimente sincere de prietenie, înțelegere și dragoste.

**Consiliul Director
al C.A.R.P. Bistrița**

Stop, punct și de la capăt la Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice

Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice a ajuns în situația în care spune stop. A distribuit bani publici pe criterii politice. Comisia Permanentă a Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice a atins pragul incompetenței și al corupției prin votul acordat la excluderea singurei federații de pensionari membre, care în același timp este afiliată la Platforma pensionarilor europeni (AGE Platform Europe).

Preda Nedelcu, președintele Federației Naționale a Pensionarilor din România, împreună cu secretarul său, Marius Pop, plantat între timp director general, poziție din care conduce secretariatul general al Comisiei Permanente a CNPV, au condus jocul de respingere a afilierii Federației „Solidaritatea” a Pensionarilor din România și de excludere a Federației Naționale „OMENIA”.

Cele două personaje au găsit „motive solide”, astfel încât cele două federații de pensionari, membre ale platformei pensionarilor europeni să nu facă parte din Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice, acționând împotriva in-

tereselor persoanelor vârstnice, pe care ar trebui să le reprezinte cu cinste și demnitate.

Adversitatea lor față de Uniunea Europeană, ca și a generalilor membri ai Comisiei Permanente, cu Moscova în suflet, este cunoscută.

Lăcomia lor și bucuria că își pot împărți 2,3 miliarde de lei vechi, care se cuveneau vârstnicilor săraci din cele două federații a fost fără margini. Aceasta este suma cu care au fost sacrificați vâstnicii României, și pentru care am mai ratat încă un tren, cel care ne putea duce spre normalitate.

În jocul lor murdar au atras și Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice și secretarii de stat membri ai Comisiei Permanente.

Abia în luna noiembrie a acestui an, Ministerul Muncii și un secretar de stat din minister și-au dat seama că au fost trași pe sfoară și s-au derobat de răspundere, nominalizând Comisia Permanentă ca singurul răspunzător pentru excludere și pentru folosirea frauduloasă a banilor publici, repartizați pe criterii politice.

Dar cui? Federațiilor de pensionari susținătoare ale partidelor politice din arcul guvernamental.

Pensionarii din federațiile de pensionari independente nu au primit niciun ban, nefiind înrolate politic.

Comisia Permanentă a Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice și-a pierdut și ultima urmă de credibilitate.

Acum este condusă de generalii în retragere, ale căror organizații de 1.000 până la 35.000 de membri, fac parte din acest organism prin derogare de la regula general aplicată federațiilor civile de pensionari, care prevede minim 75.000 de membri.

Și uite așa, puii de cuc, în uniformă, au scos din cuib puii ai căror părinți cărau hrana toată ziua.

Învățați cu mâncare multă din popotele comuniste, cu traiul bun, pe seama amărăților de civili, și cu pensii grase nu au cum să îi creadă pe amărății de pensionari cu 500 de lei pe lună. Generalii cu ceafa groasă le-au luat pâinea de pe masă, spuneau cu deznădejde câțiva pensionari care stăteau la coadă la o porție de mâncare caldă oferită gratis în curtea

unei asociații casă de ajutor reciproc a pensionarilor.

Ce au cu noi acești oameni la-comi? De ce ne urăsc? De ce urăsc Europa? De ce urăsc Uniunea Europeană? Cine i-a ales acolo? Acestea sunt întrebări puse de pensionari, care au ajuns la noi prin scrisori sau viu grai.

Și noi ne întrebăm. De ce patru organizații de pensionari militari cu mai puțin de 160.000 de membri conduc Comisia Permanentă a Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice și vorbesc în numele a peste 5 milioane de pensionari.

Jignitor la adresa vâstnicilor este și faptul că cei 5 secretari de stat sau persoane cu rangul de secretar de stat votează în Comisia Permanentă fără o documentare temeinică, fără a se cunoaște poziția federațiilor membre, dau un vot politic și atât.

Comisia Permanentă nu mai este reprezentativă pentru pensionari ci este, în forma actuală, o insultă la adresa pensionarilor. Sunt rupți de România reală, de problemele vâstnicilor.

Utilitatea Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice a fost pusă deseori la îndoială, inclusiv de persoane din interior

care în urmă cu 3 ani propuneau desființarea consiliilor județene ale persoanelor vârstnice. Propunerea privind înființarea unui Parlament al pensionarilor a fost agreată, ca idee, de multe organizații de pensionari, dar nu s-a concretizat.

Oricum, inactivitatea Comisiei Permanente, lipsa de viziune europeană, dar mai ales utilizarea banilor publici în interesul unor grupuri restrânse, care fac "sluj" la unele partide politice, ca să nu spunem pe șleau fraudă, deoarece numai instituțiile abilitate pot decide acest lucru, au umplut paharul.

Ne întrebăm care sunt propunerile CNPV privind Strategia Națională de Îmbatrânire Activă și a celei privind Incluziunea Socială. Care sunt propunerile acestui organism pentru repararea unei grave erori prin neincluderea persoanelor vârstnice ca grup vulnerabil în programele finanțate prin

Fondul Social European (de exemplu P.O.S.D.R.U.). Cum se promovează dezvoltarea serviciilor sociale pentru cele peste 2 milioane de pensionari care trăiesc sub nivelul minim de trai decent, conform chiar studiilor elaborate de CNPV?

Așa că, stop, punct și de la capăt domnilor generali în retragere și alții din Comisia Permanentă a Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice.

Vă cerem acest lucru acum. Dacă aveți demnitate și onoare să o faceți. Demnitatea și onoarea nu sunt pe umăr, ci în suflet – inimă și creier. Sperăm să aveți.

**Pensionar,
George RĂDEȘTEANU**

**Ideile nu îmi aparțin,
au fost culese din articole
primite la redacția revistei
"OMENIA", unele mult mai
radicale decât articolul**

Dizabilitatea în rândul persoanelor vârstnice – perspective sociale și medicale

Dizabilitatea, într-o viziune de ansamblu, are la bază o rețea complexă de factori cu legături conexe care produc efecte importante în viața oricărui individ. Există însă reprezentări distincte ale dizabilității în funcție de influențele pe care acestea le are. Termenul este adoptat ca înlocuitor al celui de handicap ca urmare a finalizării lucrării Organizației Mondiale a Sănătății în anul 2001, „Classification internationale du fonctionnement, du handicap et de la santé” (CIF).

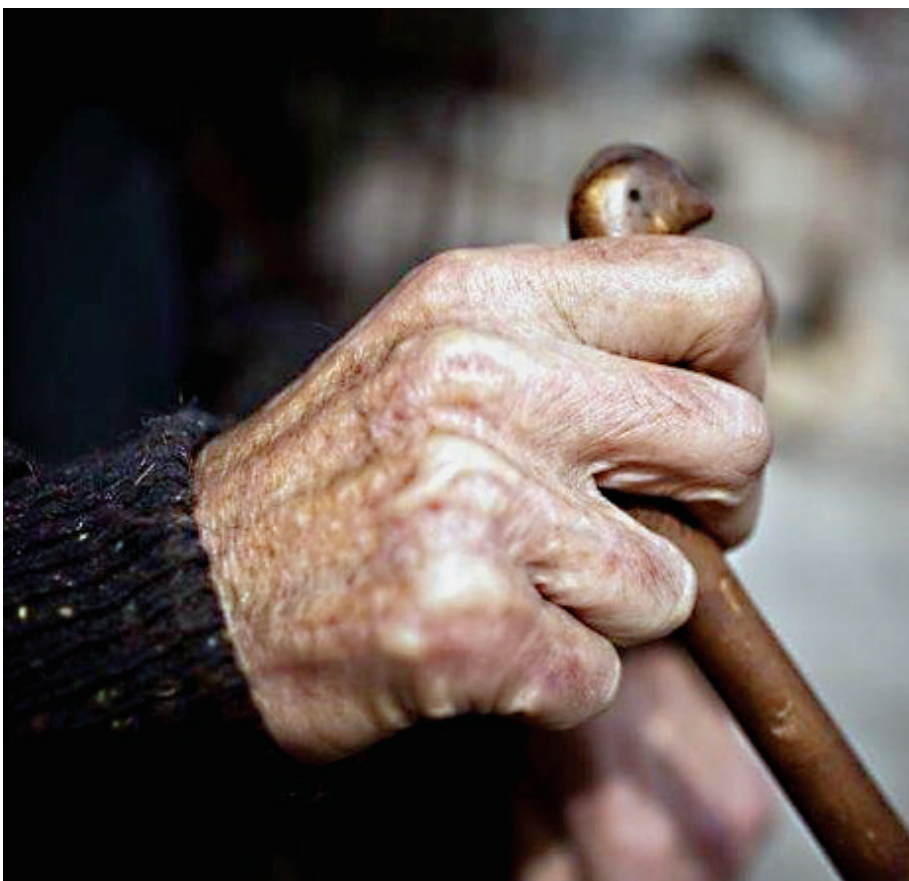
Dat fiind faptul că dizabilitatea poate fi atât fizică cât și mentală și psihică, termenul înclină să fie asociat și, uneori, chiar înlocuit cu cel de ”handicap”. O persoană prezintă o dizabilitate atât timp cât aceasta nu afectează imaginea asupra situației și condiției sociale a acestuia. Cu alte cuvinte, diferența dintre cei doi termeni ”dizabilitate” și ”handicap” rezultă mai mult din relația cauze-urmare pe care cele două le au asupra unui individ, adică un raport de determinare. În general, trecerea de la persoană cu dizabilități la persoană cu handicap se realizează ca urmare a absenței unor mijloace esențiale de adaptare și integrare a persoanei în cauză în cadrul societății, deci a unei

limitări majore a capacităților și posibilităților persoanei.

Organizația Internațională a Persoanelor cu Dizabilități definește dizabilitatea ca ”rezultatul interacțiunii dintre o persoană care are o infirmitate și barierele ce țin de mediul social și atitudinal de care ea se poate lovi”. Pe de altă parte, Organizația Mondială a Sănătății consideră dizabilitatea ca o „restricție sau lipsă a capacității (abilității) de a îndeplini o activitate într-o anumită manieră sau la un anumit nivel considerat normal pentru o

ființă umană”.

Pentru a înțelege ceea ce presupune dizabilitatea este importantă analizarea acesteia din punct de vedere medical și social. Din perspectivă medicală, dizabilitatea unei persoane se rezumă la tipologia afecțiunilor medicale prezente, tratamentul și medicamentația pe care acestea le implică, generând un anumit grad de dependență. Pronunțarea contextului medical al unei persoane cu dizabilități determină pierderi ale capacităților fizice și psihice, și astfel tranziția

de la dizabilitate la handicap. Abordările actuale conturează o imagine nouă asupra a ceea ce reprezintă dizabilitatea și stabilește cauzalitatea dintre social și dizabilitate. S-a constatat faptul că persoanele care prezintă dizabilități se confruntă cu un nivel de educație scăzut și venituri reduse față de restul populației. Există situații în care această categorie se confundă cu venituri extrem de reduse, nu au posibilități de economisire sau alte bunuri comparativ cu persoanele care nu prezintă dizabilități. De asemenea, adițional situației sociale și materiale, mediul și tendințele societății au o contribuție negativă asupra condiției individului și favorizează apariția unei dizabilități. În același timp, situația socială, materială, precum și sta-

rea de sănătate prin prezența anumitor afecțiuni determină la rândul lor dezvoltarea unei dizabilități care diminuează posibilitățile unei persoane de a participa activ la viața socială. Prin urmare, între acești factori și dizabilitate se stabilește un raport de cauzalitate reciprocă ce generează condiția de persoană cu handicap.

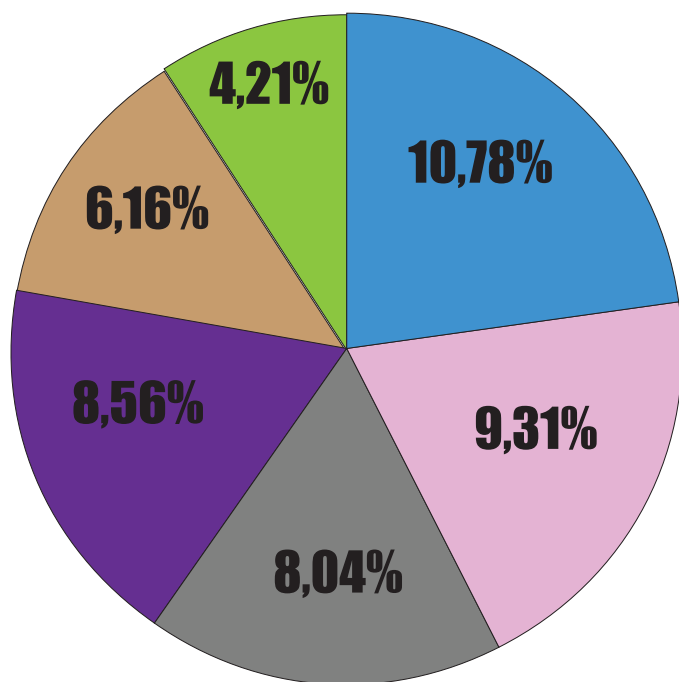
Studiile au arătat faptul că diversitatea în ceea ce privește structura pe grupe de vârstă, identificarea și evaluarea unor condiții caracteristice, multitudinea abordărilor au estimat o rată a dizabilității mai crescută în țările dezvoltate decât în cele în curs de dezvoltare. Astfel, structura pe grupe de vârstă arată faptul că numărul persoanelor vârstnice este predominant în rândul celor cu dizabilități. Cu toate aces-

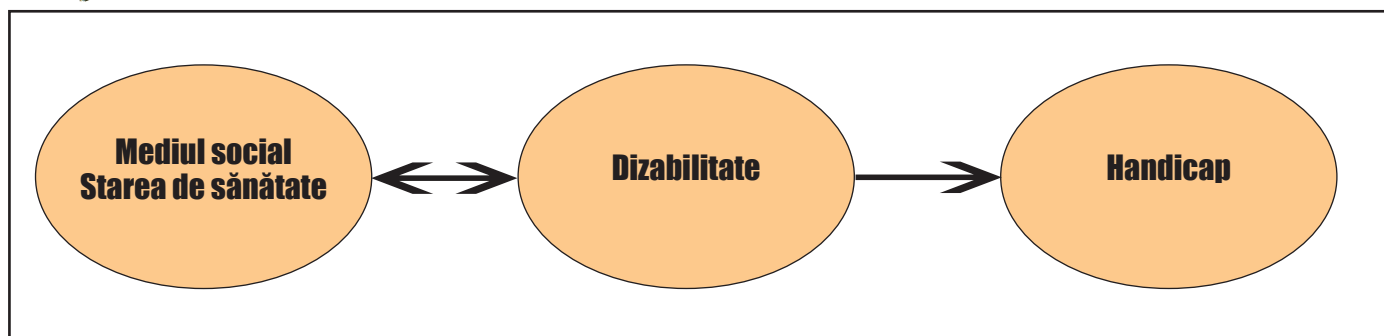
tea, dizabilitatea afectează toate vârstele într-o măsură mai mare în țările în curs de dezvoltare. Rata dizabilității și accelerarea incapacității unei persoane crește odată cu înaintarea în vârstă.

Potrivit Buletinului Statistic realizat de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, numărul persoanelor cu dizabilități a înregistrat la 31 martie 2015 un total de 744.499 de persoane în România. Un procent majoritar de 97,7% din acest total, respectiv 727.113 de persoane cu dizabilități nu sunt instituționalizate, fiind în îngrijirea familiilor sau locuind singuri. Procentul rămas, de 2,3%, respectiv 17.386 de persoane cu dizabilități sunt supravegheate în instituții specializate de asistență socială. Repartizarea în funcție de sex indică faptul că femeile reprezintă 53,36% din totalul persoanelor care prezintă dizabilități. De asemenea, 39,47% din acest total, respectiv 270.131 de persoane cu dizabilități este reprezentat de persoane cu vârsta peste 65 de ani. Ponderea persoanelor cu dizabilități pe grupe de vârstă prezentată în Buletinul Statistic indică următoarele date (vezi alături Buletinul Statistic al Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice):

Analiza dizabilității din această perspectivă stă la

Ponderea persoanelor cu dizabilități pe grupe de vârstă

baza modelului social dezvoltat și promovat de Uniunea Europeană și apărut ca răspuns la multitudinea nevoilor sociale cu care se confruntă grupul vulnerabil, insuficiența sau slaba dezvoltare a măsurilor de soluționare a acestora, dar și ca răspuns la percepțiile membrilor societății raportate la grupul vulnerabil în cauză.

Dizabilitatea la vârsta a treia limitează considerabil capacitatea persoanei de a-și gestiona activitățile cotidiene, de a se îngriji și de a-și asigura condițiile necesare pentru un trai decent. Înviețirea în vârstă atrage după sine schimbări importante asupra condiției unei persoane în ceea ce privește capacitatea acesteia de a îndeplini anumite sarcini cotidiene și favorizează creșterea sensibilității la diverși factori externi, majoritatea dăunători. Acești factori sunt atât de natură medicală, cât și socială. Factorii de natură medicală sunt ireversibili și se regăsesc în diagnosticarea diferitelor afecțiuni geriatrice. Factorii sociali își evidențiază influențele prin impactul asupra situației psiho-sociale a persoanei de vârstă a treia, prin caracterizarea calității vieții acesteia și produc în majoritatea cazurilor efecte de natură psihologică.

Indiferent de această natură, dizabilitatea la vârsta a treia reprezintă una dintre formele de discriminare a acestei categorii vulnerabile și tinde tot mai accentuat să accelereze procesul de îmbătrânire și să dezvolte efectele negative ale acestuia.

În acest sens, dizabilitatea la vârsta a treia trebuie să reprezinte o prioritate a strategiilor și a politicilor de sănătate publică, precum și a programelor naționale de asistență socială în vederea dezvoltării acelor servicii care au drept scop prevenirea handicapului și redobândirea capacității funcționale prin mecanisme de recuperare. Importanța prevenirii dizabilității se regăsește nu numai în promovarea unei stări de sănătate stabile, ci și în diminuarea efectelor sociale cauzate de fenomenele de discriminare, excluziune socială, excluziune de pe piața muncii. De altfel, din perspectivă socială, dizabilitatea nu este percepută ca un subiect individual, ci mai degrabă ca un rezultat negativ generat de comportamentul social al comunităților, respectiv al societăților, și chiar de insuficiență, slaba dezvoltare a măsurilor politice. Direcțiile esențiale de acțiune trebuie să se centreze pe asigurarea acelor servicii de su-

port și asistență specifice și în raport cu nevoile individuale, spre exemplu: asistență și suport la nivelul comunității în vederea creșterii gradului de implicare și redobândire a mobilității, servicii de consiliere în vederea reintegrării persoanei vârstnice în comunitate, servicii de asistență în vederea menținerii unei stări de sănătate stabile și a prevenirii acelor afecțiuni care pot conduce la apariția handicapului. Acestea din urmă se pot asigura printr-o cunoaștere și o evaluare complexă și corectă a nevoilor persoanei vârstnice, prin identificarea surselor de finanțare, un pachet legislativ stabil, susținerea voluntariatului și încurajarea parteneriatelor public-privat.

Asigurarea calității serviciilor destinate persoanelor vârstnice cu dizabilități, creșterea suportului comunitar și creșterea capacității furnizorilor de servicii sociale, de îngrijire la domiciliu vor constitui continuu baze fundamentale în formarea și reformarea legislativă a politicilor sociale, respectiv a asistenței sociale, în domeniul persoanelor vârstnice cu dizabilități.

**Asistent social
Antonia-Milena TOMESCU**

Serial: Facilitățile Codului fiscal “Liberal” și ale Legii nr. 95/2006, republicată

1. De ce s-a reintrodus de la 1.01.2016 impunerea cu 5,5% pentru persoanele care nu realizează venituri, după ce a fost anulată prin Legea nr. 209/2015?

Deși prin Legea nr. 209/20.06.2015 – MO nr. 540/20.07.2015 privind anularea unor obligații fiscale începând cu data 1 iulie 2015, debitele principale și accesorii, create în perioada 1 iulie 2010 – 1 iulie 2015 și provenite, în principal, din aplicarea prin OUG nr. 58/2010, modificată prin OUG nr. 82/2010, OUG nr. 125/2011 și OUG nr. 88/2013, au fost anulate, noul Cod fiscal aprobat prin Legea nr. 227/2015 – MO nr. 688/20.09.2015 și Legea în domeniul sănătății nr. 95/2006, republicată, în MO nr. 652/28.08.2015, repune pe rol, de la 1 ianuarie 2016, obligația persoanelor care nu realizează venituri de a plăti contribuția de 5,5% la salariul minim brut pe țară, salariul minim care va fi de 1.200 lei/2016, nu 740 lei cum era în Codul vechi la art. 296.32 de la titl. IX.2 cap. III. Și asta a fost posibil pentru faptul că nu s-a abrogat și baza legală a instituirii sale: OUG nr. 88/2013. Redăm în continuare sinteza acestei ordonanțe pentru a se face comparație cu situația din noul Cod fiscal “liberal” și împovăraător pentru

populația majoritar săracă a României care nu are asigurat un venit minim stabil pe cap de locuitor, iar venitul minim garantat este de la 125 lei/lună/1 persoană la 465 lei/lună/familie cu 5 persoane + 31 lei/lună/1 persoană peste 5 persoane conform Legii nr. 416/2001.

Codul vechi titlul IX.2, cap. III, art. 296.27-296.32:

OUG nr. 88/2013 – MO nr. 593/20.09.2013 privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru îndeplinirea unor angajamente convenite cu organismele internaționale a fost aplicată de la 1 ianuarie 2014 pentru anul 2014 și pentru modificarea Titl. IX.2 cap. III, art. 296.27 – 296.32 din Codul fiscal, referitoare la calcularea contribuției de 5,5% pentru sănătate pentru persoanele care realizează alte venituri și cele care nu realizează venituri, dar și venituri neimpozabile de la art. 42 al tit. III (ex. alocațiile, indemnizațiile), vezi (pct. 152 ultima liniuță de aplicare a art. 78) care prevăd următoarele:

296.27 Contribuabilii

(2) Persoanele care realizează

într-un an fiscal venituri de natura celor prevăzute la alin. (1) – investiții, premii, câștiguri, alte surse prevăzute la art. 78 – plătesc contribuția asupra tuturor acestor venituri. Baza de calcul a contribuției de asigurări sociale de sănătate nu poate fi mai mică decât un salariu de bază minim brut pe țară.

296.28. Stabilirea contribuției

Contribuția de asigurări de sănătate prevăzută la art. 296.27 alin (1) se stabilește de organul fiscal competent, prin decizia de impunere anuală pe baza informațiilor din declarația privind venitul realizat sau din declarația privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit, precum și pe baza informațiilor din evidența fiscală, după caz.

296.30. Calculul contribuției

Contribuția de asigurări sociale de sănătate prevăzute la art. 296.27 alin. (1) se calculează în anul următor prin

aplicarea cotei individuale de contribuție asupra bazelor de calcul menționate la art. 296.29.

296.31. Plata contribuției

Sumele reprezentând obligațiile anuale de plată a contribuției de asigurări sociale de sănătate stabilite prin decizia de impunere anuală se achită în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei.

296.32. Contribuția de asigurări de sănătate privind persoanele care nu realizează venituri

- (1) Persoanele care nu realizează într-un an fiscal venituri de natura celor menționate la cap. I-III – din titl. IX.2 – venituri sub forma indemnizațiilor de șomaj, precum și venituri din pensii mai mici de 740 de lei și nu se încadrează în categoria de persoane care beneficiază de asigurări de sănătate fără plata contribuției, pentru a dobândi calitatea de asigurat, au obligația plății contribuției individuale lunare de asigurări sociale de sănătate.
- (2) Pentru persoanele prevăzute la alin. (1), baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate bugetului F.N.U.A.S.S. o reprezintă valoarea salariului minim brut pe țară.
- (3) Plata contribuției de asigurări de sănătate pentru contribuabilii prevăzuți la alin. (1) se efectuează lunar,

până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se datorează contribuția.”

Vedem că în anii 2014-2015 pentru cei de la art. 296.32 alin. (3) s-au emis decizii anuale, nu lunare. S-a luat în calcul însă salariul minim brut de 740 de lei valabil pentru anul 2010 ($740 \times 5,5\% \times 12 \text{ luni} = 288,40 \text{ lei}$), deci s-a făcut o favoare. Pentru anul 2016, la nivelul salariului minim brut de 1.200 de lei, contribuția lunară va fi de 66 de lei, iar cea anuală de 792 de lei, deci mai mult cu 304 lei/an ($792 - 488$) sau 25,3/lună ($66,0 - 40,7$).

Codul fiscal nou la titl. V “Contribuții sociale obligatorii”, art. 180-183, prevede, în sinteză:

Art. 180 (1) Înregistrarea în evidența fiscală a persoanelor fizice care nu realizează venituri din cele de la art. 155 (adică salarii, pensii, șomaj, venituri din activități independente sau din agricultură) și nu se încadrează în categoria de persoane exceptate sau pentru care plata contribuției se suportă din alte surse, datorează CASS și au obligația să solicite înregistrarea la organul fiscal competent în termen de 15 zile de la data la care se încadrează în această categorie.

(2) CASS se calculează la salariul minim brut pe țară și se datorează pentru toată perioada în care se încadrează în această categorie.

(3) Persoanele care nu au re-

alizat venituri pe o perioadă mai mare de 6 luni și nu au efectuat plata CASS lunare, contribuția datorată pentru luna în care solicită înregistrarea se calculează prin aplicarea cotei de 5,5% asupra valorii a 7 salarii minime brute pe țară. Dacă perioada este sub 6 luni și nu s-a efectuat plata contribuției lunare, contribuția datorată pentru luna în care se solicită înregistrarea se stabilește proporțional cu perioada respectivă.

Art. 182 (1) Organul fiscal stabilește CASS datorat pe baza informațiilor din declarație și emite anual decizia de impunere.

(2) Plata contribuției se face trimestrial până la data de 25 inclusiv a ultimei luni din trimestru, sau în 30 de zile de la comunicarea deciziei pentru cei înregistrați în timpul anului.

Art. 183 Persoanele care încep să realizeze venituri din categoria celor de la art. 155 sau devin exceptate ori cu plata din alte surse, vor depune la organul fiscal, în termen de 15 zile de la data la care a intervenit evenimentul, o cerere de încetare a obligației.

Ce prevede Legea nr. 95/2006, republicată în acest sens?

La **art. 222**, privind persoanele asigurate:

“**Art. 222**-(1) Sunt asigurați, potrivit prezentei legi:

a) Toți cetățenii români cu domiciliul în țară și care fac

dovada plății contribuției la fond, în condițiile prezentei legi;

Art. 223-(1) Documentele prin care se atestă calitatea de asigurat sunt, după caz:

- adeverința de asigurat eliberată prin grija casei de asigurări la care este înscris asiguratul, valabilă 3 luni;
- "cardul național de asigurări sociale de sănătate".

Art. 224-(4) Categoriile de persoane care nu sunt prevăzute la alin.(1) și (2) au obligația să se asigure în condițiile art. 222 și să plătească contribuția la asigurările sociale de sănătate în condițiile prezentei legi.

Art. 266-(1) Persoana asigu-

rată are obligația plății unei contribuții lunare pentru asigurarea de sănătate, cu excepția persoanelor prevăzute la art. 224 alin.(1).

(2) Veniturile asupra cărora se stabilește CASS sunt prevăzute în Codul fiscal.

(3) Persoanele cu venituri din pensii care depășesc 740 de lei datorează contribuția lunară pentru CASS calculată potrivit Codului fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Deci, din anul 2016, toți cetățenii României sunt asigurați obligatoriu la F.N.U.A.S.S. pe baza declarației depuse la organul fiscal a realizării salariului minim brut pe țară, chiar dacă nu-l realizează, fiindcă

face parte din categoria "nu are nici un venit" și vor, nu vor, vor plăti, iar după 5 ani se va da iar o amnistie fiscală cum s-a dat și anul acesta prin Legea nr. 209/2015 și îi va scuti? Nu e sigur. Spune o maximă: "Unde e lege, nu e tocmeală!" Ne întrebăm: legea nu trebuie să țină cont de situația reală a puterii financiare a cetățenilor țării în care este dată să se aplice și pentru cei care nu realizează venituri să aibă prevăzut un prag valoric de scutire/persoană/an care să le asigure un minim de servicii medicale pentru menținerea sănătății și prevenirea îmbolnăvirii organismului?

Expert contabil

Virginia Greceanu Cocoș

● ȘTIRI ECONOMICE ● ȘTIRI ECONOMICE ● ȘTIRI ECONOMICE ● ȘTIRI ECONOMICE ●

Legea insolvenței persoanei fizice

Legea insolvenței persoanelor fizice care prevede insolvența debitorului în situația în care, la depășirea termenului de 90 de zile de la data scadenței, acesta nu și-a achitat datoria față de creditor, nu va putea intra în vigoare la data de 26 decembrie 2015 ca urmare a absenței unor norme de aplicare și a unor instituții administrative specializate care să stabilească falimentul personal.

România – pe ultimul loc la alocarea banilor pentru cercetare și dezvoltare

România ocupă ultimul loc în rândul țărilor membre ale Uniunii Europene în ceea ce privește valoarea cheltuielilor destinate cercetării și dezvoltării. În timp ce celelalte state UE au cheltuit în anul 2014 aproximativ 283 miliarde de euro pentru acest domeniu, adică un procent de 2,3% din PIB, țara noastră abia a atins

un procent de 0,38% din PIB-ul Uniunii Europene.

Consiliul Economic și Social va avea un buget dublu în anul 2016

Potrivit proiectului de buget pentru anul 2016, Ministerul Finanțelor Publice a alocat un buget dublu comparativ cu anul 2015 pentru Consiliul Economic și Social. Dacă în anul 2015 bugetul acordat Consiliului Economic și Social s-a ridicat la suma de 4 milioane de lei, pentru anul 2016, bugetul prevăzut este de 8,58 milioane lei, o creștere de aproximativ 114,07%. Schema bugetului va cuprinde cheltuielile cu personalul încadrat, dar și cheltuieli cu bunuri și servicii. Consiliul Economic și Social este instituție publică de interes național, tripartită, autonomă, constituită în scopul realizării dialogului tripartit la nivel național dintre organizațiile patronale, organizațiile sindicale, și reprezentanți ai societății civile organizate.

Trebuie să se modifice Legea pensiilor pentru majorarea acestora la 1 ianuarie 2016?

Legea privind sistemul unitar de pensii publice nr. 263/2010, publicată în MO nr. 852/2010 la art. 102 alin. (2)-(6), prevede cum se face majorarea pensiilor publice din anul 2011-2030, astfel:

“(2) Valoarea punctului de pensie – din anul anterior – se majorează cu 100% din rata inflației, la care se adaugă 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut, realizat pe anul precedent.

(3) În situația în care unul dintre indicatorii prevăzuți la alin. (2), realizați pe anul precedent, are valoare negativă, la stabilirea valorii punctului de pensie se utilizează indicatorul cu valoare pozitivă.

(4) În situația în care indicatorii prevăzuți la alin. (2), realizați pe anul prece-

dent, au valori negative, se păstrează ultima valoare a punctului de pensie.

(5) Începând cu anul 2021, valoarea punctului de pensie se majorează cu 100% din rata inflației, la care se adaugă 45% din creșterea reală a salariului mediu brut, realizat pe anul precedent. Procentul de creștere a salariului mediu brut, luat în considerare la majorarea anuală a valorii punctului de pensie, se reduce gradual cu 5% în fiecare an.

(6) Începând cu anul 2030, valoarea punctului de pensie se majorează anual cu 100% din rata inflației realizată pe anul precedent.”

Am citat prevederile legale fiindcă se dezbate în mass-media că pentru anul 2016 trebuie

schimbată legea ca să se poată acorda majorarea pensiilor publice, ceea ce nu este adevărat. Legea spune clar la alin. (3) că dacă unul dintre indicatorii de la alin. (2)

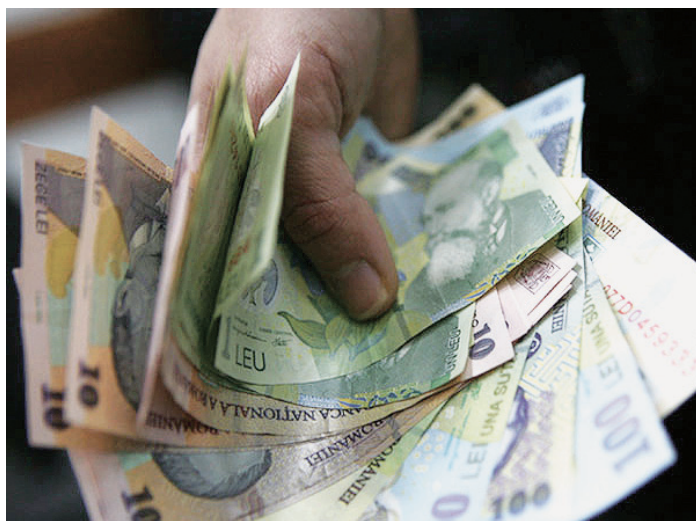
are valoare negativă, se utilizează indicatorul cu valoare pozitivă la majorarea punctului de pensie din anul precedent. Pentru că în anul 2015 inflația are o valoare negativă, pentru anul 2016 se va utiliza numai indicatorul cu valoare pozitivă, adică 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut, realizat pe anul 2015, care se prognozează a fi 9,8-10,0%.

Valoarea punctului de pensie pe anul 2015 este de 830,2 lei, la care se va aplica 50% din 10%, adică 5% și se va obține 871,71 de lei.

Nu este necesară schimbarea legii pentru aplicarea art. 102 alin. (2)

Dacă trebuie schimbată legea, ea trebuie schimbată în sensul că trebuie să prevadă o majorare a procentului de 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut, realizat pe anul precedent, la 100% pentru anul 2016, ca o excepție care se poate realiza datorită creșterii economice înregistrate în anul 2015, care permite și o majorare mai mare a pensiilor, așa după cum permite și majorarea salariilor bugetarilor cu 25% de la 1 ianuarie 2016 și altor categorii de funcționari publici cu până la 300%, chiar de la 1 iulie 2015.

**Expert contabil,
Virginia Greceanu COCOȘ**

Impozitarea veniturilor din pensii

Veniturile din pensii sunt impozitate la impozitul pe venit în baza cap. VI din titlul IV "Impozitul pe venit", art. 99 – 102, iar la contribuțiile de asigurări sociale în baza cap. V, art. 150 (scutiți), coroborat cu art. 137 alin. 1 lit. b), art. 138, art. 151 – 152 și la contribuția pentru sănătate în baza art. 153 – 154, art. 155 alin (1) lit. b), art. 156 lit a), art. 157 pentru cei care sunt și salariați, art. 159 – 163, pentru cei care realizează și venituri finanțate din bugetul asigurărilor sociale/bugetul de stat, art. 168 alin. (5) și (9) pentru cei care realizează venituri din pensii provenite din alte state, art. 170 – 174 pentru cei care realizează și venituri din activități independente, după caz.

Definirea veniturilor din pensii

Veniturile din pensii reprezintă sumele primite drept pensii de la fondurile înființate din contribuțiile sociale obligatorii făcute către un sistem de asigurări sociale, inclusiv cele din fonduri de pensii facultative și cele finanțate de la bugetul de stat, diferențe de venituri din pensii, precum și sume reprezentând actualizarea acestora cu indicele de inflație (sau cu 50% din creșterea salariului mediu pe țară, dacă este cazul – ex. anul 2015 pentru 2016).

Stabilirea venitului

impozabil lunar din pensii

Venitul impozabil lunar din pensii se stabilește în baza art. 100 alin. (1) prin deducerea din venitul din pensie, în ordine, a următoarelor sume:

- contribuția individuală de asigurări sociale de sănătate (de 5,5%) datorată potrivit legii;
- suma neimpozabilă lunară de 1.050 de lei (/2016).

Suma neimpozabilă lunară de 1.050 de lei se majorează cu 50 de lei în fiecare an fiscal, începând cu drepturile aferente lunii ianuarie (2016), până ce plafonul de venit neimpozabil ajunge la valoarea de 1.200 de lei/lună.

Reținerea impozitului din venitul din pensii

Orice plătitor de venituri din pensii are obligația de a calcula lunar impozitul aferent acestui venit, de a-l reține și de a-l plăti la bugetul de stat, potrivit art. 101 alin (1).

Impozitul se calculează prin aplicarea cotei de impunere de 16% asupra venitului impozabil lunar din pensii (determinat conform art. 100 alin. 1).

Impozitul calculat se reține la data efectuării plății pensiei și se plătește la bugetul de stat la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se face plata pensiei.

Impozitul reținut este impozitul final al contribuabilului pentru veniturile din pensii (alin 4).

În cazul unei pensii care nu este plătită lunar, impozitul ce trebuie reținut se stabilește prin împărțirea pensiei plătite la fiecare din lunile cărora le este aferentă pensia (ex. drepturile de pensie restante, diferențele de pensii pentru perioada anterioară).

Veniturile din pensiile de urmaș vor fi individualizate în funcție de numărul acestora, iar impozitarea se va face în raport

cu drepturile cuvenite fiecărui urmaș.

În cazul veniturilor din pensii și/sau diferențelor de venituri din pensii, sumele reprezentând actualizarea acestora cu indicele de inflație, stabilite în baza hotărârilor judecătorești rămase definitive și irevocabile/definitive și executorii, impozitul se calculează separat față de impozitul aferent drepturilor lunii curente, prin aplicarea cotei de 16% asupra venitului impozabil, determinat potrivit art. 100 alin. (1), impozitul reținut fiind impozit final.

Plătitorul de venituri din pensii care a reținut și virat impozitul până la 25 ale lunii următoare celei în care s-au plătit veniturile, este obligat conform art. 101 alin. (11) să determine valoarea totală a impozitului anual pe veniturile din pensii pentru fiecare contribuabil în vederea aplicării art. 102.

Acordarea drepturilor de a dispune asupra destinației a 2% din impozit

Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 2% din impozitul stabilit la art. 101 alin. (11), pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform art. 102 alin. (1).

Obligația calculării, reținerii și plății acestei sume revine organului fiscal competent, conform procedurii stabilite prin ordinul A.N.A.F.

**Expert contabil
Virginia GRECEANU COCOȘ**

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor din Cugir a felicitat-o pe cea mai vârstnică membră, la aniversarea unui secol de viață

pensionarii din localitate. Cu prilejul aniversării acestei onorabile vârste, sărbătorita i-a primit cu mult entuziasm pe reprezentanții Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor, care au adus în dar un buchet de flori, un tort, un plic cu o sumă de bani și nu în ultimul rând o Diplomă de Onoare.

Gândurile bune exprimate de echipa C.A.R.P. Cugir, au fost apreciate și receptate cu emoție de către sărbătorită care nu a ezitat să își arate profunda recunoștință pentru

gestul făcut în onoarea ei.

„Cu ocazia frumoasei vârste pe care astăzi o împliniți, pentru participarea continuă la întărirea și dezvoltarea asociației noastre, angajată activ în preocuparea nobile și generoasă de sprijinire materială și morală a pensionarilor, vă transmitem înalta noastră apreciere și grațitudine cu urarea de La mulți ani cu sănătate și bucurii alături de cei dragi”, i-a transmis centenarei, președintele C.A.R.P. Cugir, Vistian Blaga.

Conducerea Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor (C.A.R.P.) „Solidaritatea” din Cugir, în frunte cu domnul președinte, Blaga Vistian, a făcut o vizită la domiciliul celei mai vechi, dar și celei mai vârstnice membre din cadrul asociației, care în data de 20 iulie 2015, a împlinit venerabila vârstă de 100 de ani. Trebuie precizat faptul că doamna Palaghia Noja este membră C.A.R.P. Cugir încă din anul 1969, la un an după ce în oraș a fost înființată această asociație de ajutor pentru

Personalități ploieștene: Prof. arh. Toma T. Socolescu

La inițiativa cunoscutului om de cultură Nelu Stan, susținut de conducerea C.A.R.P. Ploiești (președinte Ștefan Pascu), s-a organizat, în sala de spectacole a C.A.R.P., o masă rotundă sugestiv intitulată "Ploiești – trecut și prezent. Prof. arh. Toma T. Socolescu" – manifestare culturală de prestigiu, în premieră, care va continua și în anii următori, cu alte personalități ploieștene.

Scopul declarat al manifestării este omagierea marilor personalități ploieștene, primul "ales", la propunerea ing. Constantin Ilie, a fost prof. arh. Toma T. Socolescu (1883-1960) – arhitect, scriitor, publicist, constructor, antreprenor, pictor, cunoscut mai ales ca arhitect, pentru ridicarea unor clădiri-monumente în orașul Ploiești. De numele său se leagă: Halele Centrale, Catedrala, Palatul Școalelor Comerciale, Palatul Justiției (Culturii), Hotelurile Europa și Victoria, Casa Corpului Didactic, Banca Românească, Muzeul de Arte Frumoase ș.a. În total, peste 70 de clădiri-monumente de artă poartă semnătura marelui arhitect. Din păcate, multe dintre acestea au dispărut sau și-au schimbat destinația inițială.

De menționat faptul că, în anul 1938, prof. arh. Toma T. Socolescu a și primit, în semn de recunoaștere, Premiul Academiei Române pentru arhitec-

tura ploieșteană a timpului.

Despre viața și opera marelui arhitect au vorbit: scriitorul și criticul literar Nicolae Dumitrescu, ing. Constantin Ilie, prof. Nelu Stan, ing. Răzvan Dan Socolescu (nepot), Eugen Paveleț – consilier la Direcția de cultură Prahova. În sala plină cu pensionarii ploieșteni, care chiar au avut norocul să-l cunoască, s-au mai aflat istorici, arhitecți, profesori, scriitori, jurnaliști.

Printre invitați s-au aflat și trei artiști ploieșteni, care și-au expus aici lucrările: Ion Ioniță – colaje din paie, Adrian Zagorodnei – picturi reprezentând clădiri ridicate după schițele prof. arh. Toma T. Socolescu, Elena Dincă – expoziție de goblenuri. De asemenea, cunoscutul epigramist Constantin Tudorache și-a prezentat ultima carte, intitulată „Ce scrii tu azi, eu am citit de ieri”.

De asemenea, cu acest prilej, Nicolae Dumitrescu a prezentat monografia „Columne peste timp. Prof. arh. Toma T. Socolescu”, carte apărută sub egida Societății culturale „Ploiești Mileniul III” din Ploiești (președinte Constantin Trestoreanu), la care a contribuit din plin, alături de autor, cu informații și susținere financiară, și Ing. Constantin Ilie.

La rândul său, ing. proiectant Răzvan Dan Socolescu – nepotul prof. arh. Toma T. Socolescu – a prezentat, pe scurt,

arborele genealogic al familiei Socolescu, cu mulți frați și copii. O adevărată încrengătură! „Pentru mine, acest nume de familie este o „povară” cu care însă mă mândresc. Am încercat - și sper că am și reușit - să nu întinez acest nume”, a spus domnia sa.

Deosebit de amplă și documentată a fost intervenția ing. Constantin Ilie, care a mărturisit: „Marele Om Toma T. Socolescu mi-a fost un adevărat părinte spiritual și model de urmat în viață, după ce i-am devenit, într-un fel, și discipol prin profesia de inginer constructor. Pe vremea când era primarul comunei Păulești și eu elev, îmi amintesc cum le umplea brațele copiilor cu cărți, sfătuindu-ne cum să ne luptăm cu viața...” luptă pe care ing. C. Ilie o duce și acum cu autoritățile locale și județene, care întârzie, nejustificat, să înlăture unele greșeli ale regimului comunist, greșeli legate de viața și activitatea marelui prof. arh. Toma T. Socolescu.

De reținut faptul că, la propunerea domniei sale, în semn de omagiu adus marelui arhitect, s-au ridicat câteva busturi diferite, fiecare cu istoria lui, cele mai impozante fiind cel instalat în fața Halelor Centrale și bustul din fața Școlii care-i poartă numele din Păulești.

Ioan POPESCU

Eu popor român, vreau președintele meu. Îl vreau de 26 de ani.

Am avut înainte de 1989 un președinte care îmi prezicea un viitor de aur. Dar acest viitor era "la orizont" după cum spunea un lider sovietic al anilor 1960-1970, adică "la acea linie imaginară care unește cerul cu pământul".

A plecat președintele cu "viitorul de aur" și a venit un nou președinte, comunist cu față umană care ne-a promis un stat social după modelul suedez și o economie socială de piață, dar ne-a lăsat blocați în ruinele fabricilor socialiste, într-o industrie ca "un morman de fiare vechi" și "cu un pariu câștigat cu agricultura", dar mai flămânzi și disperați ca niciodată.

Am fost nevoiți să alegem cheia, dar nu a fost "cheia succesului" promisă de președintele Convenției Democratice și am ajuns mai rău, cu privatizări de 1 leu, trăind din vânzările de fier vechi. Cei 15.000 de specialiști ne-au dus din rău în mai rău. Sistemul, care o fi acela, a învins.

Ajunsesem aproape de extremism, când salvatorul s-a dovedit a fi neocomunistul cu față umană care, cu al lui partid, sub imboldul admiterii în NATO și UE, a început să înțeleagă mai bine democrația. Dar, spre necazul meu, popor român, a predat țara unui președinte controversat, care, într-o noapte și-a trecut partidul de la stânga la dreapta și în 10 ani a creat cea mai mare și coruptă rețea-partid mafiotă din istoria modernă a României. Eticheta pusă de ziariști celebri ca dictator, mafiot, șef de bandă de cartier, supus procedurii de

Vreau președintele meu!

suspendare din funcție de două ori, creatorul unor instituții incontrolabile, după spusele lui, ne-a lăsat un gust amar și am fost adus din nou la urne. Un președinte împotriva României cum îl definește Radu Portocală chiar în titlul ultimei sale cărți.

Poate, toți trei or fi făcut și lucruri bune, dar cu memoria mea colectivă, scurtă, eu popor nu le-am reținut pentru mult timp.

Am venit cu speranță și am ales, cu un vot zdrobitor un nou președinte. Președintele meu, al poporului român.

Timp de un an am văzut lucruri care mi-au dat speranțe, într-o zi, și altele care m-au adus la deznădejde, în altă zi.

Am văzut cum justiția începe să facă dreptate, dar m-am speriat când am văzut cătușe după ce văzusem biblia pe capota mașinii.

Am sperat când am văzut primarii invincibili din Brăila, Iași, Piatra Neamț, Constanța, Pitești, Ploiești că sunt chemați să dea socoteală, dar am fost dezamăgit că nu se întâmplă același lucru și cu primarii ardeleni.

Mi-a crescut speranța atunci când clanuri întregi din București, Iași etc. au fost destructurate, dar m-a cuprins deziluzia când am văzut că cele de la Arad și Cluj sunt alergate ușor, ca la o ședință de încălzire în sport, și cam atât, până acum. Justiția a arătat că poate performa, reforma și restarta atât societatea cât și pe sine.

Mi-am dat seama că justiția este pe drumul cel bun când le-a arătat politicienilor că nici ei

nu sunt mai presus de lege. Și acum speranțele parcă încep, pas cu pas, să se împlinească.

M-am bucurat enorm când președintele României a spus "Stop. Punct. Și de la capăt".

Am apreciat respingerea unora dintre măsuri cu caracter populist, de creștere a consumului pe datorie.

Am ajuns să avem un nou guvern, de tehnocrați care este o soluție acum, dar nu cea mai bună soluție pentru viitor.

S-au întâmplat, în acest ultim an, evenimente care arată că partidele politice nu s-au reformat, se complac într-o atitudine morală, politică, socială, economică mocirloasă.

Tineretul minunat din stradă, după două evenimente tragice, a arătat ceea ce poporul știa, dar accepta deși mulți români erau în pragul disperării.

Eu popor, care am acceptat de multe ori, cu mare ușurință măsurile populiste, pomenile electorale, dar cu greu le pot îndura pe cele de austeritate și excesele dictatoriale ale unor instituții ale statului, îmi vreau președintele meu. Îl vreau acum. Știu că se poate. Îmi vreau președintele echilibrat, care judecă cu dreaptă măsură și știe că sunt poporul lui, așa cum eu știu că este președintele meu.

Punctul a fost pus. Restartul a fost dat. Eu popor român, copil, tânăr, adult, vârstnic sunt alături de președintele meu. Și sper ca, și el, să fie alături de mine, mereu.

**Pensionar,
George RĂDEȘTEANU**

DURERE ȘI DOR...

Acum sunt acasă. Ai casei, dorm. Se bucură de câteva ore de odihnă, să o poată lua mâine de la capăt. Iar și iar, moara treburilor le macină timpul... Ca și mie odinioară! Acum nu mai am nicio treabă. Pot în sfârșit să stau. Pot DOAR să stau... O lumină galbenă linge pereții și mă informează că lucrurile sunt la locul lor. În bătrânul fotoliu, o femeie stă de strajă lângă mine și suferința mea, sforâind zdravăn! Îmi stă aproape să-mi fie de folos adică! Aș vrea și eu să dorm, dar nu pot. Stau deci cu ochii strânși bine să nu văd prezentul. Aiurea! Văd trecutul și e mai rău! Văd medici, analize, văd... Eiii... Spitalul a rămas în urmă. Și acolo va rămâne. Nu are rost să mă întorc la el!

Timpul a mai întors o pagină din ceaslovul lui... Se pare că m-am internat să știu, nu să mă vindec! Asta e! Trebuie să plecăm pentru un motiv. Bătrânețea nu-i o boală, dar... le cam include pe toate! Eu însă am ales! Cancer... Așa că, acum sunt lămurit și aștept. Nu-i timp pentru planuri sau speranțe... Câteva săptămâni, sau poate zile? Ca să simt că încă sunt viu, Dumnezeu m-a binecuvântat cu durerea. Stă cu mine, în mine... Mă răscolește, mă sfâșie, mă dizolvă-n bucățele (mici-micuțe!) de chin. Și nu am cum să scap... Doctoriile nu mă mai ajută. Le iau totuși cu speranța că poate-mi mai trece... Și le iau mai cu seamă de frică! Sunt convins că dacă nu le iau, e mai rău... Doamne! Cum poate fi mai rău?

Durerile vin în valuri. Așa că trăiesc în doi timpi: când mă doare și când nu. Când mă doare am o singură dorință: să treacă, să scap... Da, vreau să se termine. Am trăit destul ca să... (Chinul se diluează pentru câteva clipe...) Când nu mă doare, spun: ba nu! Am trecut pe lângă atâtea lucruri fără să le văd... O să mă uit la TV să știu cum arată. E păcat să nu... Dar au mai fost și multe altele care adunate, s-au strâns grămadă într-un morman de amintiri... Pe alea le știu! Prea bine chiar... Chiar dacă vreau să uit de ele, nu uită ele de mine!

Aaaa! Rupe dihanie. Rupe tot, pisează-mă și fă-mă praf, să se termine odată... Off, a trecut. Amintiri... Gândul se înnoadă iar. Amintiri sunt de acum și vizitele neamurilor, prietenilor, cunoscuților... Au trecut pe la mine să mă vadă. Au umplut casa cu flori și caise și s-au întors la ale lor... Doar atunci. Când au aflat ce am... Acum nu mai vin. Și-au făcut datoria... Atunci m-au obosit, enervat chiar! Mă făceau să mă simt deja mort și pe ei îi vedeam cu lumânări în mâini... Acum mi-e dor... De toți. Doamne rău chinuie dorul... Durerea e mult mai miloasă! Vine și pleacă. Dorul stă aici în inimă ca un țărnuș. Ca un sfredel, ca o lighioană care-mi mușcă hulpav din suflet și inimă...

Oh, iar valul de ceață... Mintea-mi ia o pauză. Se întoarce și mă întreb ce e schim-

bat? N-am dureri, dar pieptu-mi arde de... dor. Nu mai văd lumina vieții. Camera e învăluită în întuneric, plutesc pe o saltea de vată, sunt ușor, ușor... Doar simt. Simt dorul. Agățat de inima mea, ca un șobolan hămesit, doru-mi roade amintirile... Nu știe că pe bucata de brânză s-a pus otravă? Ba știe, dar nu mai contează. Îi e foame...

Între nimic și speranță, are doar atât: amintiri! Între ieri și azi, amintiri. Între azi și mâine? Nimic! Lacrima este oaza care-i alină setea. Și ce dacă ieri a trecut lăsând încă un bob de otravă pe bucata de brânză? Ca și mine, dorul meu vrea balsamul dulce al morții. Dar pic cu pic, otrava l-a imunizat. Nu poate muri. Moartea nu-și are loc în inima dorului. Doar durerea! E stăpână peste un imperiu de dorințe născute doar pentru a muri neîmplinite. Pic cu pic acidul realității arde speranța, transformând imaginea zilei de mâine într-o rană fără pansament. Bandajul nu mai poate acoperi plaga. Încrederea a devenit un cuvânt fără conținut. Speranța o marfă excentrică, pe care-o vede în vitrinele prăvăliilor de lux, de unde nu poate cumpăra, fiindcă nu are arginții preținși... Șobolanul caută înfometat. Nu poate scăpa de foame. Foamea, nevoie demonică care-l ține în viață pentru a aștepta ziua de mâine își cere dreptul. Dorul meu este pedepsit la viață. Șobolanul roade amintiri...

Un gând de-aici aici, unul de dincolo... Faptele își schimbă forma. Adevărul de azi, nu mai seamănă cu cel de ieri. Valorile s-au schimbat! Șobolanul înghite pe nemestecate timpul. Timpul trecut, nu mai are gustul celui prezent! Cât de naiv am fost... Ce vremuri bune s-au dus, pline de lacrimi deșarte!

Prezentul! Sigur, acum știu. Doar prezentul e amar! Mereu prezentul ne pune la încercare... Punte fragilă, pe care trebuie s-o trecem. Și Doamne! Întotdeauna știm ce trebuia să facem, după! După, când timpul ne dă răgaz să judecăm, când avem vreme să alegem ce-ar fi fost mai bine... Prezentul însă, nu ne dă vreme. El, trece! Și lasă situații nerezolvate! Prezentul, examiner nemilos. Prezentul examen la care nu poți copia! Oh... Ce întuneric! Ceața înnegurată e aproape materială. Mă înfășoară ca un giulgiu moale și blând... Plutesc fără griji și spaime. Fără... Poate doar regrete rătăcite, mă mai trag de mână și mă

cheamă înapoi! Pentru că iată: șobolanul meu, a schimbat de mult fața trecutului. Amintirile sunt acum dantele de mătase! Imagini neprețuite care fac inima să ardă, pentru că, au trecut pentru totdeauna! Din trecut a rămas doar un evantai chinezesc, pictat cu întâmplări minunate, care vântură lacrimi...

Dorul le ocrotește, cu zgârcenie. Le păstrează cu avarie! Aduc lacrimi, dar e tot ce rămâne... Și totuși șobolanul își dorește uitarea! A obosit. E prea mult. E prea greu. Incisivii ascuțiți ai rozătoarei s-au tocit, s-au rupt tot mușcând din cremenea aducerii aminte. De mult nu mai roade. Înghite pe nemestecate. Ca să înghită mai ușor, a udat cu lacrimi și a mers! O amintire, altă amintire... Un șoarece ghiftuit care nu mai vrea să se hrănească! Nu mai poate înghiți! Dar încă nu are ce face. Înghite.

Prezentul vine doar pentru a naște alte amintiri... Și alte lacrimi! Aaaaaa! O, sfântă durere! Vino și fă-mi dorul să

tacă. Dă șobolanului o clipă de odihnă. Și lui și mie... Tu, durere, ești o prietenă bună! Cum de n-am înțeles? Tu mă ajuți să... sper! Da! Când vii știu că sfârșitul e aproape! Și cu sfârșitul, vine uitarea, liniștea și pacea.... Odihna! Zbor. Sunt sus, sus, undeva dincolo de tavan și totuși văd camera, văd un om care stă în patul meu... Cum se poate? Omul ăla-s eu? Și.... Ce caldă bucurie: șobolanul e mort! Il văd, uite un ghem de jar, care se spulberă în mii de scânteii... Văd și durerea! E o... Adică e un... vâl de fum, ghimpi, cu chip de zâmbet. Și sunt ușor, și miresme de smirnă vin de mă înfașă în nor de iubire... Ce minune! Acum o clipă eram un rug de chin și dureri, acum sunt o boare care se spulberă... Nu reușesc să-mi amintesc: oare de ce eram îndurerat? Un ultim gând se-ntreabă: îndurerat? Ce e aia durere!... Mai simt cum mă tolesc în lumină și...

**Pensionară,
Lucia Bădiță SECOȘANU**

DORUL PIERDUT

*Pe aripa gândului, dorul îmi zboară
Pribeag pelerin de iluzii pierdute
Ce-și cântă speranța pe-o spartă vioară
Și-și pierde ecoul pe mări neștiute...*

*Și-n zbor obosit, trudește spre zări,
Câtând disperat negăsitul catarg,
Ce este ascuns pe cotite cărări,
Cărări rătăcite departe, în larg...*

*Și luat de furtună, se zbate bolnav
Că aripa-i ruptă. Și-i noapte, și-i frig...
Și marea-i haină, iar dorul firav..
Îl strig să se-ntoarcă, degeaba îl strig...!*

*Că marea huieste și glasul îmi frânge,
Și dorul se zbate, pierdut călător
Și dorul e singur, furtuna învinge...
Și dorul e mort. Ne-nțelesul meu dor....*

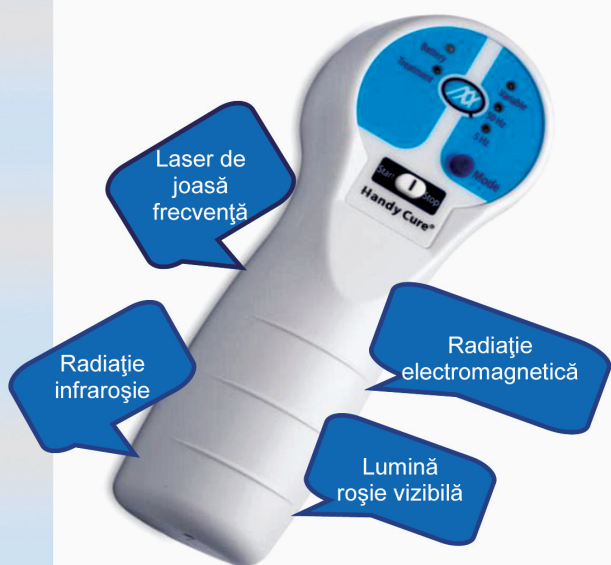
**Pensionară,
Lucia Bădiță SECOȘANU**

Handy Cure s

SCAPĂ DE DURERE LA TINE ACASĂ

APARAT MEDICAL LASER, PORTABIL
PENTRU TRATAMENTUL DURERILOR

OSRAM

LASER TECHNOLOGY INCLUDED

Foarte eficient în:

- ✓ Dureri și inflamații reumatismale
- ✓ Artrite – coxartroze, gonartroze
- ✓ Circulație deficitară a sângelui
- ✓ Afecțiuni ale sistemului osos
gleznă, genunchi, cot, bazin,
coloană, umăr, zona cervicală
- ✓ Migrene, sinuzite
- ✓ Accidente – entorse, luxații
întinderi de ligamente

Patru tratamente efectuate simultan

- ✓ Laserul de joasă frecvență
- ✓ Radiația electromagnetică
- ✓ Radiația infraroșie
- ✓ Lumina roșie vizibilă

Rezultatele obținute sunt :
accelerarea circulației sângelui la
nivel microcelular, eliminarea
deșeurilor toxice din organism,
aportul masiv de oxigen care
grăbește vindecarea țesuturilor
afectate și eliminarea treptată a
utilizării medicamentelor și
unguentelor.

Trei programe de tratament

Program	Variabil	50 Hz	5 Hz
Tratament	De început	Durere acută	Durere cronică
Frecvența de puls laser	1000-2500 Hz / sec	50 Hz / sec	5 Hz / sec
Durata program	5 minute	5 minute	5 minute

SC QUANTERA INT SRL

Relații și comenzi:

0748 222 063, 0748 222 064

E-mail: office@quantera.ro

www.quantera.ro

Stațiunile din România

Tara noastră se înscrie printre țările europene cu un fond balnear remarcabil. O treime din apele termale și minerale de pe continent se găsesc în țara noastră. Complexitatea factorilor naturali este regăsită în stațiuni alături de o gamă largă de substanțe minerale de cură, precum și de existența în România a tuturor tipurilor de substanțe minerale balneare care pot fi utilizate în întreaga gamă a profilurilor de tratamente balneare. Cea mai mare parte a stațiunilor din zilele noastre continuă o tradiție mai veche începută în secolele al 18-lea și al 19-lea, căpătând și o recunoaștere europeană.

În anii 1970 - 1980, țara noastră a cunoscut o continuă dezvoltare către servicii balneare de recuperare sau profilaxie de înaltă calitate. Din ce în ce mai mulți români au început să-și petreacă vacanțele în stațiuni balneare îmbinând excursiile, plimbările cu tratamentul. Pentru mulți români, vacanțele de recreere constituie o plăcută perioadă de relaxare la curele de ape minerale, mofete, precum și la băile de noroi care constituie componentele unui tratament complex al diverselor afecțiuni.

România este un adevărat miracol, are 70 de stațiuni balneoclimaterice dintre care unele au fost fondate de către vechii romani. Și acum, ca și înainte de 1990, persoanele care se tratează la stațiunile

balneare sunt de pe tot cuprinsul Europei, prețurile fiind rezonabile. Cei care merg la tratament la aceste stațiuni au marele avantaj că pot vizita și locurile, bucurându-se de minunatele priveliști.

Diversitatea stațiunilor se adresează oamenilor cu afecțiuni reumatice, cardiovasculare, respiratorii, precum și a numeroaselor tulburări ale sistemelor digestive și nervoase. De asemenea, se pot trata și afecțiuni dermatologice și ginecologice. În toate stațiunile există personal calificat în medicină generală, balneologie și recuperare.

Printre cele mai renumite stațiuni balneoclimaterice se regăsesc: Băile Herculane, Călimănești – Căciulata, Băile Govora, Băile Felix, Băile 1 Mai, Covasna, Sovata, Borsec, Vatra Dornei, Băile Tușnad, Geoagiu Băi. Pe lângă aceste stațiuni regăsim și alte stațiuni din munții Carpați renumite datorită apelor minerale carbonatate și gazoase, dar și datorită mofetelor pentru tratarea bolilor cardio-vasculare, stațiuni precum Sinaia și Tușnad. Stațiunea balneoclimaterică Călimănești – Căciulata este o stațiune aglomerată și datorită mănăstirii Cozia, ctitorită de Mircea cel Bătrân, unde an de an, la 15 august, credincioșii sărbătoresc Adormirea Maicii Domnului. Vechimea acestei

stațiuni este datată din perioada romană, când cuceritorii Daciei au construit Drumul Oltului cu fortificații și castele, numit Limea Alutanus. Datorită recunoașterii beneficiilor apelor minerale și construirii mănăstirii, prin această stațiune s-a perindat o mulțime de oameni printre care și personalități ale vremurilor respective. Napoleon al III-lea al Franței primea apă de pe valea Oltului, ceea ce a ridicat prestigiul stațiunii, devenind una cu renume internațional. Stațiunea Călimănești – Căciulata este dotată cu pavilioane balneare elegante, în stil Belle Epoque, cât și cu echipamente de ultimă oră.

Trebuie să reamintesc că din această prezentare de ansamblu a curelor de sănătate care se pot face în România nu trebuie să lipsească terapia inițiată de Dr. Ana Aslan. Cele două produse Gerovital H3 și Aslavit sunt folosite în cadrul terapiei cu proprietăți biotrofice.

**Economist
Irina ANDREI**

Dragă Moșule,

De fapt ...Salut amice... pentru că la cei 79 de ani ai mei aș fi ipocrit să-ți spun moșule. Nu, nu mi-am pierdut mințile și nici nu am ceva să-ți cer în mod special, ci anul acesta mi s-a cerut să fiu mai vigilant decât în anul trecut când din scrisorile nepoților mei nu s-au putut descifra nici jumătate. Așa că uită-ne pe toți trei scriind, eu fiind la prima scrisoare pentru tine.

În primul rând vreau să-ți multumesc, nu pentru ce mi-ai dăruit în anii trecuți, ci pentru faptul că ești “un moș de treaba”. Datorită, ție, cuvântul - “moș”- aduce în mintea celorlalte generații ideea de generozitate, grijă, înțelepciune (și sincer să fiu mă bucur că “baba” nu are aceeași conotație din cauza expresiilor Baba Cloanța, Baba Dochia, Baba Frosa, prin urmare femeile ar trebui să ia poziție).

De fapt, am multe să cer, nu știu cui, dar am... Cel mai mult îmi doresc să mai trăiesc, chiar și pentru o zi, sentimentul de a fi acasă. Atunci când cineva mă așteaptă acasă fără un motiv anume, ci doar să știe că sunt bine, sentimentul de a mă simți iubit și acceptat așa cum sunt, că mă cunoște atât de bine că nu e nevoie să mă ascund sau să “îmbrac” cuvintele de frică să nu rănesc. Sentimentul ăsta nu l-am avut de mult și îmi amintesc

de el atunci când cei tineri fac glume pe seama mea... unii mi-au spus într-o zi: “Ce faci, moșule, te-ai rătăcit? Dacă vrei să ajungi acasă, cimitirul e în partea cealaltă”. Bătălia pe locurile din tramvai, răutatea și dezgustul pe care îl manifestă tinerii față de noi mă întristează. Într-adevăr, poate sentimentul de a fi acasă îl voi regăsi în cimitir, unde mă așteaptă soția, o mare parte din rude și toți prietenii (surprinzător e că pe tine nu te așteaptă nimeni acolo, ci din contra, te așteaptă copii la ei acasă).

Mă gândesc la ce mai am eu de rezolvat pe aici, de oferit. Experiența și înțelepciunea căpătate în viața pe care trebuie să le las moștenire... însă nu găsesc modul de a le explica pentru a fi captivante pentru nepoții mei. Lor le-a fost răpită inocența jocului, se află într-o permanentă luptă pe calculator, aplicând strategii; însă în viața reală nu cred că pot asista la sacrificarea unui pui, de fapt cred că nici tinerii nu înțeleg termenul de “a fi bărbat” așa cum vedeam eu asta la vârsta lor.

Aș vrea să le creez copiilor amintiri frumoase, demne de a fi povestite nepoților lor. Copilăria lor să aibă măcar o fărâmbă din aventura copilăriei mele. Amintirile mele sunt percepute de ei

ca fiind legende, iar de părinții lor sunt tratate cu ironie: “așa era pe vremea lui Pazvante”.

Îmi simt inima strivită ca într-un mojar de gândul că nu pot lăsa nimic în urma existenței mele. Mă îngrijorează că în urma marilor civilizații rămân doar ruine, pietre puse una peste alta, iar timpul șterge urma înțelepciunii lor.

Uite-iiii! Au început să fie suspicioși că tot scriu și nu mă opresc, se uită pe furiș unul în foaia altuia... doar- doar observă un gadget ce l-au omis... apoi îmi trage-o uitătură încruntată, un oftat, după care continuă să buchisească în foaia lor. Să nu le fac inima și mai amară, închei aici. Să nu uiți că te așteptăm. Și dacă ai nevoie de întăriri îmi poți scrie.

Mă gândesc unde pot trimite scrisoarea asta..., pe cele ale băieților le expediez “finanțatorilor lor” ...dar a mea sigur nu i-ar interesa (poate doar i-ar îngrijora că s-a scrântit tataie). Așa că o trimit vouă celor care îmi puteți finanța cheltuielile sărbătorilor. Poate înțelegând situația prin care trece fiecare bunic o să continuați să ne ajutați. Dacă nu, le pot lăsa moștenire înțelepciunea, măcar să le ofer bucuria prezentului materializată în mici cadouri.

Dedu S.

De vorbă cu cititorii

Pentru internarea într-un centru de îngrijire pentru bătrâni de ce acte am nevoie? – M.C. (Constanța)

O condiție esențială este ca persoana în cauză să nu se poată îngriji singură și să nu aibă pe cineva care poate avea grijă de ea. În centrele de bătrâni pot fi internați și bătrânii care au casă - proprietate personală și pensie, dar au nevoie neapărat de sprijin. Printre aceste persoane, pentru care se solicită ajutor, se numără și persoane cu Alzheimer, dar și persoane cu handicap. Pentru internarea într-un centru de bătrâni de stat sunt necesare o serie de acte. În funcție de starea de sănătate a persoanei și domiciliul acesteia se solicită o serie de documente:

- Cererea în vederea internării;
- Copie a cărții de identitate sau buletinul;
- Copie după certificatul de căsătorie;
- Copie după certificatul de deces al soțului/soției;
- Copie după hotărârea de di-

voț (dacă există);

- Talonul de pensie;
- Analize medicale;
- Adeverință de la medicul de familie care să ateste că nu suferă de boli transmisibile;
- Adeverință medicală primită de la medicul de familie ca urmare a evaluării clinice a bătrânului care să ateste necesitatea internării;
- Recomandare medicală din care să reiasă

instituția indicată conform gradului de handicap constatat de comisia de expertiză medicală (dacă e cazul);

- Declarație pe propria răspundere, de unde să reiasă că persoana nu are rude de gradul întâi sau întreținători legali. Dacă are, aceștia trebuie să meargă la notariat pentru a declara motivul pentru care nu pot asigura îngrijirea acesteia;
- Rezultatul anchetei sociale condusă de asistenții sociali.

La vânzarea unui imobil, ce impozit trebuie să plătesc către stat? – I.M. (Ialomița)

Avem obligația să plătim taxe notariale, cât și impozit la stat. Quantumul impozitului pe care trebuie să-l plătim la vânzarea unui teren sau a unei case este calculat și stabilit de notar, acesta aplicând prevederile art. 77 ind. 1, din Codul Fiscal care autentifică actul de

transfer al unei proprietăți.

Acest text de lege prevede că "la transferul dreptului de proprietate și al dezmembrămintelor acestuia, prin acte juridice între vii asupra construcțiilor de orice fel și a terenurilor aferente acestora, precum și asupra terenurilor de orice fel fără construcții, contribuabilii datorează un impozit [...]".

Impozitul pe care vânzătorul îl datorează statului pentru vânzarea oricărui fel de construcție cu sau fără teren se calculează, conform articolului special, astfel:

- Dacă deții casa/suprafața de teren respectivă de mai puțin de 3 ani, impozitul se va calcula în felul următor: 3% până la valoarea (prețul declarat) de 200.000 de lei, iar pentru valori mai mari de 200.000 de lei, impozitul va fi de 6.000 de lei, plus 2% din valoarea care depășește suma de 200.000 (de exemplu, dacă ai o casă pe care o deții de doi ani și vrei s-o vinzi cu 100.000 de lei vei plăti un impozit la stat de 3.000 de lei);

- Pentru imobile/terenurile deținute de o perioadă mai mare de trei ani, impozitul se va calcula astfel: 2% până la valoarea de 200.000 de lei inclusiv, iar la o valoare de peste 200.000 de lei, impozitul va fi de 4.000 de lei + 1%, calculat la valoarea ce depășește 200.000 de lei inclusiv.

Există și situații în care nu se plătește impozit pentru transferul unei proprietăți imobiliare din patrimoniul personal:

■ Dacă bunul imobil este dobândit prin reconstituirea dreptului de proprietate în temeiul Legii fondului financiar și al celorlalte legi speciale privind retrocedarea unor bunuri;

■ Dacă bunul e transmis prin donație între soți, rude și afini, până la gradul al II-lea inclusiv;

■ Dacă se transmite dreptul de proprietate cu titlu de moștenire, dacă succesiunea este dezbătută și finalizată în termen de doi ani de la data decesului autorului succesiunii;

■ În cazul nefinalizării producerii succesorale în termenul de doi ani, moștenitorii vor plăti un impozit de 1%, calculat la valoarea masei succesorale (stabilită de notar, potrivit legii);

■ De precizat că valorile (prețurile) declarate de vânzător nu pot coborî sub limitele stabilite de notari în baza unei grile oficiale. Prețul unei case sau al unui teren, potrivit grilei, depinde de mai multe variabile, precum zona geografică, localitatea, zona din respectiva localitate (centru sau periferie), teren agricol sau teren intravilan ș.a.m.d.

Instituțiile care fac calculele și ne încasează banii sunt:

■ Notarul public - impozitul se calculează și se încasează de către notarul public, înainte de autentificarea actului de vânzare-cumpărare sau, după caz, înainte de întocmirea încheierii succesiunii;

■ Organul fiscal competent (instanțele comunică organului fiscal hotărârea și documentația aferentă în termen de 30 de zile) atunci

când transferul dreptului de proprietate se face prin hotărâre judecătorească;

■ Pentru alte proceduri ești obligat să declari venitul obținut în 10 zile de la data transferului, la organul fiscal competent.

Dosarul de pensionare se depune la 30 de zile de la data împlinirii vârstei de pensionare? – P.D. (Dolj)

Pensia se acordă la cererea persoanei îndreptățite sau a curatorului acesteia, depusă personal ori prin mandat desemnat prin procură specială.

Cererea de pensionare, împreună cu actele prin care se dovedește îndeplinirea condițiilor prevăzute de legea nr. 263/2010, se depune, începând cu data îndeplinirii acestor condiții, la casa de pensii în raza căreia domiciliază persoana.

Pentru persoanele din domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale, cererea de pensionare, împreună cu actele prin care se dovedește îndeplinirea con-

dițiilor prevăzute de prezenta lege, se depune, începând cu data îndeplinirii acestor condiții, la casa de pensii sectorială competentă, în funcție de ultimul loc de muncă.

Primul pas care trebuie făcut pentru completarea unui dosar de pensionare este spre Casa de Pensii, de unde se ia cererea tipizată și de unde se obțin informații clare privind documentația necesară.

Dosarul complet se depune în termen de 30 de zile de la data la care au fost îndeplinite condițiile legale de pensionare și trebuie să conțină:

■ Cartea de muncă, original și copie;

■ Carnetul de asigurări sociale, acolo unde este cazul, original și copie;

■ Livretul militar, unde este cazul, original și copie;

■ Diploma de studii, original și copie;

■ Adeverința sau foaia matricolă din care să rezulte durata normală și perioada anilor de studii absolviți la zi;

■ Dovada recunoașterii de

către statul român a studiilor efectuate în străinătate, după caz;

- Adeverința privind sporurile și adaosurile reglementate prin lege sau prin contractul colectiv și individual de muncă;
- Adeverința din care să reiasă condițiile speciale de muncă;
- Dovada certificării stagiului de cotizare;
- Procura specială pentru mandatar, dacă este cazul;
- Certificatele de naștere ale copiilor;
- Adeverința din care rezultă data încetării calității de asigurat.

Angajatorii sau orice alți deținători de arhive poartă întreaga răspundere pentru legalitatea, exactitatea și corectitudinea datelor, elementelor și informațiilor pe care le înscriu, în baza documentelor deținute, în adeverințele pe care le eliberează în vederea stabilirii, recalculării sau revizuirii drepturilor de pensie.

Ce acte sunt necesare pentru închirierea unei locuințe. Contractul de închiriere trebuie declarat? – L.S. (Iași)

Contractele de închiriere sunt hotărâtoare în relația proprietar-chiriaș și acestea trebuie să fie clare, obiective și echitabile de ambele părți. Contractul de închiriere a unei locuințe este convenția prin care o persoană numită locator se obligă să asigure altei persoane numită locatar folosința temporară (totală sau parțială) a unei suprafețe locative în schimbul unei sume de bani,

și anume chiria (Art. 1411 din Codul Civil). Principalul act normativ care reglementează închirierea locuințelor este Legea nr. 114/1996 – Legea locuinței.

Atunci când închiriezi un apartament, o garsonieră sau un alt spațiu de locuit, ai obligația să înregistrezi contractul la organul fiscal teritorial, în termen de 15 zile de la data închirierii lui. Ar trebui să vă prezentați cu următoarele documente la Administrația Finanțelor Publice:

- 3 exemplare din contractul de închiriere (originalul și două copii);
- Dovada deținerii proprietății (contract de vânzare-cumpărare, donație, extras carte funciară etc.);
- Declarația de venit estimat/normă de venit (formular 220) în 2 exemplare (se poate descărca de pe site-ul A.N.A.F. – www.anaf.ro);
- Act de identitate proprietar.

Contractul de închiriere este valabil și dacă se încheie cu acordul părților, doar printr-un înscris sub semnătură privată, și dacă documentul este autentificat de un notar. Specialiștii vă recomandă cea de-a doua variantă, care prezintă următoarele avantaje:

- Autentificat la notariat, contractul constituie titlu executoriu pentru plata chiriei la termenele și în modalitățile stabilite în document, conform art. 1798 din noul Cod Civil;
- Notarul asigură conformitatea actului cu legile în vigoare, a căror încălcare este chiar prin nulitatea actului;

- Contractul de închiriere notarial are forță probantă și beneficiază de prezumție de autenticitate și validitate, fiind mult mai sigur din punct de vedere juridic (de exemplu, în cazul unui proces în instanță);
- Actul are dată certă, ceea ce înseamnă că este opozabil terților. Astfel, dacă vinzi apartamentul închiriat, noul proprietar nu îl va putea evacua pe chiriaș deoarece actul de închiriere îi este opozabil;
- Actul prezintă elemente de siguranță care îi îngreunează falsificarea: timbrul sec, sigiliul și semnătura notarului și alte elemente de siguranță, la cerere (hologramă imposibil de copiat, marcă cu tuș invizibil etc.).

De asemenea, impozitul și CASS-ul se plătesc anticipat

În baza declarației de venituri estimate, Fiscul vă stabilește valoarea taxelor aferente contractului de închiriere, sume care trebuie achitate anticipat. Este vorba de două obligații fiscale: impozitul pe venit, care este de 16% din chiria încasată de proprietar și contribuția pentru asigurările sociale de sănătate (CASS), care este de 5,5% (ambele se aplică la 75% din valoarea chiriei). Plățile se efectuează în patru rate egale, până la data de 25, inclusiv, a ultimei luni din fiecare trimestru, respectiv 25 martie, 25 iunie, 25 septembrie și 25 decembrie.

- La tinerețe fă-ți provizii de înțelepciune pentru bătrânețe, fiindcă nu există avuție mai de preț.
- E mai bine să lămurești o ceartă între doi dușmani decât între doi prieteni, fiindcă se știe că după aceasta unul dintre prieteni îți va deveni dușman, iar unul dintre dușmani – prieten. **(Bias din Priene)**
- Cu adevărat e vrednic acela care a reușit să-și folosească vremea cu folos! **(Hesiod)**
- Fiind întrebat de ce continuă să rămână conducător, Periandru răspunse: "Pentru că abdicarea e la fel de periculoasă ca detronarea". **(Periandru din Corint)**
- Oamenii nobili trăiesc în înțelegere cu ceilalți oameni, dar nu se conduc după ei, oamenii fără valoare se conduc după ceilalți, dar nu trăiesc în înțelegere cu ei.
- Fiți severi cu voi înșivă și blânzi cu ceilalți. Astfel, vă feriți de antipatia oamenilor.
- Feriți-vă să faceți ceea ce, mai devreme sau mai târziu, veți regreta.
- Nu am mai văzut niciun om absolut înțelept. Suficient e să vezi un om nobil. Nu am văzut niciun om bun. Suficient e să vezi un om consecvent. **(Confucius)**
- În lume, marile lucruri încep obligatoriu cu cele mici. Ce e moale și slab biruie ce e tare și puternic. În lume nu e nimic mai moale și mai slab ca apa, dar ea cade pe ceva tare și puternic și nimic n-o poate birui.
- Cel care știe măsura e mulțumit cu starea lui. Cel care știe mult e tăcut, iar cel care vorbește mult nu știe nimic.
- Când nu există dușmani, nu există nici război. **(Lao Zi)**
- Fii prieten al adevărului până la sacrificiu, dar nu fi apărătorul lui până la insuportabil.
- Dacă vrei să-ți supraviețuiești și să te respecți urmașii, atunci lasă în urma ta o familie virtuoasă și o carte bună.
- Viața seamănă cu teatrul: în ea, adesea, oamenii cei mai răi ocupă cele mai bune locuri.
- Nu fi unul dintre aceia care par înțelepți doar în ceea ce scriu.
- Oamenii buni și frumoși nu trăiesc pe pământ ca să se odihnească și să se desfete, ci ca să ajute celor apropiați. **(Pitagora)**
- Oamenii care s-au hotărât să acționeze au adesea parte de succese; din contră, acestea din urmă rar se întâlnesc la oamenii care doar analizează și amână.
- E inadmisibil ca, scăpând de trufia tiranului, să cazi pe mâna gloatei neînfrânate. Tiranul măcar știe ce face, pe când poporul habar nu are. **(Herodot)**
- Doctorul este un filozof. Căci nu există o mare diferență între înțelepciune și medicină.
- Doctorul tratează boala, dar natura o vindecă. **(Hippocrate)**
- Nu te împrieteni repede, iar dacă ai făcut-o odată, străduiește-te să fii constant, fiindcă e la fel de rușinos să nu ai niciun prieten sau să-i schimbi foarte des.
- Ferește-te de cleveteală, chiar dacă e neadevărată, fiindcă majoritatea oamenilor nu cunoaște adevărul, iar în judecățile lor se iau după zvonuri. **(Isocrate)**
- Mai bine să mori cu curaj decât să trăiești în rușine.
- Nu se poate vindeca trupul fără să vindec sufletul.
- Eu mănânc pentru a trăi, alții trăiesc pentru a mânca.